

DEBRECENI KATOLIKUS FIGYELŐ

2012. május 27.

a Szent Anna Főplébánia értesítője

Az Úr lelke betölti a földkerekséget, alleluja!

XXII. évfolyam 2. szám

Régóta figyelem az életet, az ünnepeket, a hivatásokat: a hűségre manapság nincs nagy kereslet. A változó világban sok minden relativizálódik, nem kevesen félnek a hosszú távú elköteleződéstől, és a rövidtávút is kétséggel fogadják. Azt mondják: a hűséget ígérő embereket elviselhetetlenül kihasználják, érzéseikért senki sem vállalhat garanciát. Mégis sóvárognak azok után az emberek után, akik hűségesek, akik biztonssággal ajándékoznak meg.

A hűség elsősorban megbízható kitartást jelent egy személy vagy feladat mellett. Hűség a házasságban: az egyszer vállalt kapcsolat kizárólagosságának elfogadását is jelenti. Hivatás esetében a nehézségek vagy áldozatvállalások során is kitart. Hűség a hithez, a szülőföldhöz, a hazához, az adott személyhez azért is lényeges, mert ha eltűnik, akkor szétesik a belső, nem találja az ember helyét a világban.

A történelem igazolja, az emberek minden időben ígértek örök vagy egyszer és mindenkoros hűséget.

Aki hűséget ígér, az mindent feltesz arra, amit, vagy akit szeret. Ez kötelességteljesítés vagy kitartás nem pusztán elvekhez, hanem személyes jellegű. A hűség a szeretetből következik. A hűség a jelen pillanattól a jövőbe nyúlik, ezért tartós és örök. A hűség elsősorban kapcsolatjelenség. Bizalmamat abba helyezem, akit szeretek. Megmaradni az önként vállalt kötelekben csak szeretetben lehet. Megkívánja a hűség azt is, ha van változás vagy gyöngeség, próbatétel, ak-

Hűségről

kor is ki fogok tartani valaki vagy valami mellett. Ki garantálja a mi hűségünket a jövőben? A Biblia azt feleli: az Úr. Az Ő közelsége, jelenléte, ereje garantálja, hogy képesek vagyunk kitartani valaki és valami mellett. Az Úr ígérete számunkra vigasztaló: „Ha hűtlenné leszünk is, Ő hű marad, mert önmagát meg nem tagadhatja.” (2 Tim. 2, 13) Ő hűséges marad hozzám, még akkor is, ha én hűtlenné válok.

Isten hűsége az ember iránt nagyobb, mint az ember hűtlensége. Az Isten hűsége az alapja az ember Isten iránti hűségének. Isten hűségét szoros egységben kell látnunk irgalmával és igazságosságával. Az Úr a hűséges szolgát dicséri és jutalmazza. A hűséges szolga szemé Ura kezét figyeli. Jézus mondta, aki a kicsiben hű, az hű a nagyban is. A hűtlenségből sok más hiábavalóság is származik. Az Úr a hűséget elvárja, de az Ő hűségéhez a megbocsájtás is hozzátartozik. A hűségnek, a hűségeseknek közösségmentartó és összetartó ereje van, ezért kellene jobban ráfigyelni mindenkinél nem csak vallásos embereknek.

Segítsen bennünket Megváltónknak, Jézusnak a hűsége, aki ad erőt is, hogy megfussuk a pályát: „Légy hű mindhalálig, s neked adom az élet koronáját”. (Jel. 2, 10)

Segítsen a hűséges Szűz Mária, aki a Mennyei Atya akaratát teljesítette, de hű maradt Fiához, Szent Józsefhez is, és az Egyházunknak hűséges oltalmazója a Sátán elleni harcban is.

Orosz Lőrinc prépost-plébános

Ez nem a Gonosz... »

Rizák István visszaemlékezése a Gulag-ról...

folytatás a 2. oldalon →

Ünnep »

2012. március 28. Orosz Lőrinc atya 70. születésnapjára.

folytatás a 4. oldalon →

Pünkösöd »

Nem tudom, belegendoltatok-e már abba, hogy mit is takar...

folytatás a 19. oldalon →

„Ez nem a gonosz, hanem a Sátán birodalma volt”

RIZÁK ISTVÁN VISSZAEMLEKEZÉSE A GULAG-RÓL

A Debrecenben élő, 82. életévét taposó Rizák Istvánt elhurcolták Ungvárról az északi sarkkör mentén található Intára, hat és félévi GULAG kényszermunka után tért haza: szökéséről, elfogatásáról, és a GULAG-időszakról vall.

A bevezető beszélgetést Rizák úr azzal kezdte, hogy az Isten azért adott ilyen hosszú életet, hogy a '40-es, '50-es évek időszakának szörnyűségeit el tudja mondani a ma élő fiataloknak.

– *Hol született?*

– A Bereg megyei Nagymuzsalyban születtem (Ukrajna területe) a szegény határa a trianoni határ mellett mintegy 10 km-re Beregszásztól. Ott éltem meg a háború nagyobbik részét. Ott éltem a szüleimmel. 1943-ban édesapámat kinevezett álláshegyéről áthelyezték a sátoraljaújhelyi elmeógyógyintézetbe, ő ott maradt ápolónak. A nővéremmel és két gyerekével maradtam. A férje a Don kanyarban elesett. Én 13 évesen ott maradtam segitettem neki és ott éltem meg a szovjet hadsereg bejövetelét az országba, annak a résznek az elfoglalását.

– *Gyermekként tapasztalta, hogy elhurcolnak embereket?*

– Hadd mondjak el egy érdekes epizódot. Ezt nem lehet elfelejteni, hogyan is tudnám. Én szinte egyedül maradtam ott Kárpátalján, a határok szigorúan le voltak zárva, a szüleimmel a kapcsolatot nem tarthattam. És az egyik inastársam Handari Gusztinak hívták, ő esztergályos volt, én elektromos, a családja meghívott engem húsvét első napján Beregújfaluba. Elindult a család a templomba, reformátusok lévén, az egész falu egy magyar református község volt. Ahogy közeledtünk a templomhoz, egyre nagyobb lett a tömeg. Kérdezte a Handari család, hogy miért nem megyünk be? Mondták, hogy elvitték az éjszaka a tiszteletes urat, elvitték a papunkat. Beszélgettek az emberek és az idősebbek megszólaltak, hogy menjünk be, mert kezdődik az Istentisztelet. A kezdőéneket elénekelték, majd felállt egy idős, ősz hajú öreg, magyar ember, a kurátorok vezetője, odament az Úr asztalához, és azt mondta: Testvéreim, az éjszaka a gonoszok elvitték a papunkat, azt hitték, hogy ezzel mi a mai napot nem fogjuk megünnepelni. Felveszem az Úr asztaláról a Bibliát, és felolvasom a mai napra rendelt Igét. Felolvasta, befejezte, majd ezt mondta: Én ezt most megtettem, lehet, hogy holnap már én sem leszek a faluban, de remélem, hogy míg ez a templom áll, minden vásár-

nap lesz a faluban, aki ezt a Bibliát felveszi. A KGB rendelte el, hogy a papot el kell vinni. 18-tól 52 évig mindenkit összeszedtek, még a betegágyból is.

Gyalog elindították őket Munkácsra, onnan Szolyvára, ott kb. két hét múlva kezdődött meg a halálozás, nem éhhalál volt, nem is fertőzés, a cukoradagba üvegport kevertek és epeelzáródással haltak halomra, erre van bizonyíték. Szerencséje volt annak, aki dohányzott. Kaptak egy kis csomag mahorkát, ezek a cukoradagjukat elcserélték a mahorkáért, azokat meg beinjekciózták, hogy reggelre úgy bedagadtak, hogy mozdulni nem tudtak. Csak Szolyva körül húszezer ember halt meg. Sztarij Szambort ma is az idősebb ukrán társadalom úgy hívja, hogy „nagy magyar temető”, annyi magyar halt meg, hogy minden nap nyitva volt a sír, és folyamatosan ástak és temették be az embereket. Éjszaka behajtották az embereket a barakkba, a padlás éjszaka leszakadt. Volt, aki életben maradt, ha nem, akkor meghalt. Egyetlen cél volt, Kárpátalját magyartalanítani. Ki akarták irtani a magyarságot.

– *Hogy sikerült Magyarországra átjönni?*

– Mi fiatalok nem nyugodtunk bele, járt a szánk, falfirkát csináltuk, színjátszó csoportot rendeztünk. Egyszer figyelmeztettek, hogy két KGB-s tiszt figyeli a lakásunkat, felszólítottak, hogy hagyjam abba. Akkor megismerkedtem két fiatalemberrel, akiknek az volt az elhatározásuk, hogy átszöknek a határon. Nekiindultunk és átjöttünk, nem volt egyszerű. Az orosz-magyar határ keményebb volt sokkal, mint a

nyugati magyar határ. Kétoldalt volt két sor drót, és utána M-alakú kerítés. Tehát négy sor drót rácsosan összefogva. Az M-alak alsó sáraiba vezeték vezetett, az egy csőbe volt beállítva, az szikrázott, ha hozzáért valaki és begyulladt a rakéta, azonnal szaladtak oda. A kórháznak volt egy elmegyógyintézet és megfigyeltem, hogy a járőrök, mikor keresztezik egymást. Éjszaka, mikor elmentek a járőrök, akkor mi szépen a drót alatt átcusszantunk. A Gyuri gyerek nagykabátban volt, és beakadt a drótba, akkor már lőttek, én visszacsúsztam hozzá, és kihúztam a nagykabátból. Beszaladtunk egy mocsaras részbe, jöttek az oroszok kutyákkal, ordítottak. Magyar területen voltak. Állj! Lőni fogunk! Szaladtak a kerítés mellett, szerencsére nem vették észre a kabátot, éjszaka volt teljesen sötét. Gyalog jöttünk végig, de az egy külön történet, hogy tudtunk eljönni, milyen üldözésekkel, fantasztikus, milyen a magyar nép. Vízért kértünk, enni adtak. A kiskölyök nótaszóval ment előtünk, mintha egyedül lett volna, mi pedig a kukoricásban mentünk utána. És levitt a kertjük alá, nem vitt be a házba, nem vitt be a faluba, hanem a kert alá becsempészett, és a szénaboglya mellett leültetett, maradatok itt, majd jött az apja kék schulz kötő alatt hozott kenyeret, tejet, elmondták, hogy mire vigyázzunk, merre menjünk, a tartaikkal vegyük fel a kapcsolatot, hogyan menjünk át a kompon. Mikor borzasztó körülmények, élmények után elértük Debrecent, az édesapámék lakását már figyelték az ÁVO-sok. Elfogtak, átadtak a szovjet hatóságoknak, akik engem hazaárulás jogcímen elítéltek. Minden határátszökő amnesztiában részesült, el kellett volna minket engedni, feltéve, ha nincs politikai háttér. Most ezek csináltak, és pedig azt mondták, hogy magyar-szovjet-ellenes ifjú gárda vagyunk és az 54-es § és a 11-es bekezdés értelmében én 25 évet kaptam és 5 év száműzetést. Nem betelepített távol eső területre, tehát 30 évet kellett volna távol lennem a hazámtól. Innentől ismerkedtem meg a GULÁG-gal. Nagyon nehéz időszak volt. A sarkkörön voltam, az északi Jeges-tengerhez közel Vorkuta mellett Intán. Hat és fél évet töltöttem ott. Mikor Hruscsovék kerültek hatalomra, 1956. június 16-án rendelet született, hogy minden politikai fogolynak a helyzetét felül kell vizsgálni. Én egy rendes bírósági felülvizsgálatot kaptam, mikor meghallgattak, minden jegyzőkönyv orosz nyelven volt kitöltve, oroszul nem tudtam. Háromszor találkoztam tolmáccsal. És mindig azt kérdezte, hogy milyen amerikai megbízásból jöttem. Kémnek gondoltak. Rendes bíróság volt, ügyész, ügyvéd, vádlott stb., de azt mondták, hogy a börtönbe mégiscsak elkövettem egy hibát:

összejátszottam a börtönorvosnővel, aki ciánkáli tablettát adott nekem, és megmérgeztem a börtöntársamat. Én elmondtam, hogy kaptam tőle öt injekciót, hogy a bokszot el tudjam lelkileg viselni. Ez olyan volt, hogy odabent állok a vízben, egy szál ingben, ha véletlenül nekidőlök a falnak, akkor egy vedér vízzel leöntenek. Este 10-kor egy hokedlire felülhettem volna, lábamat a vízből felhúzza, de akkor voltak a kihallgatások. Ez Ungváron történt a KGB börtönbe. Nem hagytak aludni. Engemet egy cellába vittek, külön zártak, másnapra hozták meg az ítéletet. Kiderült, hogy volt a cellában egy 80 centi széles 2 méter hosszú tölgyfaláda, az volt ott egy fekvőhely. Ott én végigfeküdtem, és a fejnél a deszkák meg voltak súrolva, vér volt, akiket kivégeztek oda vitték fel, és 24 óráig a börtönben tartották, és majd éjszaka vitték elföldelni. Én nem foglalkoztam vele, csak az volt mindig bennem, hogy bennünket magyarokat el akarnak pusztítani. Meg volt a felülvizsgálatom. 1956. december év végén. 1957-ben kerültem haza.

– *Mikortól lett nyugodt élete?*

– 1958-ban már munkát szereztem magamnak, elektromos szakemberként. Megismerkedtem a feleségemmel, aki a dohánygyárban dolgozott. Ropant értelmes, aranyos nő. Elvált asszony volt egy gyerekkel és bizony elég nehezen éltek. Én lettem a támaszuk. Ő is vallásos, református. Egy lányom lett mint közös gyermek, Unokám van hat és két dédunokám.

– *Lehet ezeket az élményeket valaha is feledni? Feldolgozni?*

– Van nekem könyvem Szolzsenyicintől például *Lázadás a pokolban*, vagy mások, nem tudom ezeket olvasni. 5-6 oldal után ott érzem magam a priccsen és én is velük beszélgetek. Mikor hazajöttem, volt olyan eset, hogy éjszaka beleszaladtam a falba, vagy széttéptem magamon a ruhát. Az nem igaz, hogy mi volt ott, ahhoz, hogy ezt el tudjam mondani, ahhoz hosszú idő kell. Volt olyan, hogy aki mellettem feködött, szétverték a fejét, és reggel hóval mostam a vért meg az agyvelejét. Meg se mertem moccanni. Ez nem a gonoszok országa, hanem a Sátán birodalma volt.

– *Most boldog?*

– Én most nagyon boldog vagyok, megéltem ezt a pár évet, és hálás vagyok a Jóistennek, hogy ezt így éltem meg, mert tényleg megismertem, hogy mire képes egy ember. Mit tud végigcsinálni és végigélni, ha van Istene, ha van hite.

Gáti Magdolna

Ünnep

2012. MÁRCIUS 28. OROSZ LŐRINC ATYA 70. SZÜLETÉSNAPJÁRA
„Köszönjük, hogy életed lámpásával fényt és meleget adsz.”

Szép tavaszi nap. Az egyházközségben ünnepre készülünk. Plébános urunk 70. születésnapjára. Kimondva sok, végigcsinálni még több. Visszagondolva: elrepült.

Orosz Lőrinc 1942. március 28-án Mezőkovácsházán született. Édesapját korán elveszítette, édesanyja a család alapjaként egyedül nevelte három gyermekét. Egyetlen fiát az Úr – szólítá –, s agrár-mérnöki diplomával a kezében 1972. június 15-én Szegeden, Udvardy József püspök úr pappá szenteli. Első állomás Mórahalom, Domaszék, majd Szeged követi. A munkának meg van az eredménye: 1986-tól Mórahalmon plébános, majd Földeák következik, s 1991-től Debrecenbe érkezik, ahol már esperesként dolgozik. 1998-ban c. préposti kitüntetést kap.

A születésnap már reggel, köszöntésekkel kezdődött. A hosszú életút megannyi barátja, hitbéli testvére, rokonai és kedves ismerősei köszöntötték. A nap fénypontja az esti mise volt. Ahogy a szép ívű meghívón is olvashattuk, nemcsak a kerek születésnap adott okot az ünneplésre... A 40 évi papi szolgálat és a Szent Anna Székesegyházban eltöltött 21 évi munka is.

A mise előtt a Rózsafüzér társulat tagjai rózsafüzér imádsággal kezdtek. S az ünnepeket a Boldog asszony anyánk kezdetű népénekekkel köszöntötték.

Az esti mise a szokott időben kezdődött. Aki később érkezett, bizony a bejárat ajtónál tudott csak megállni, teltházas volt a Székesegyház. A fények ragyogtak, ünnepi díszbe öltözött minden. Megszólt mind a három harang. Egyszerre kongattak köszöntőt az ünnepeletnek. Ünnepeles alkalmakkor szokott módon, a Székesegyház főbejáratán át jöttek a paptestvérek és Lőrinc atya. Bosák Nándor püspök úr és Gyulai Endre püspök atya a Szeged-Csanádi Egyházmegye nyugalmazott főpásztora az oltárnál várták az ünnepeletet.

Jelen voltak a társegyházak képviselői is: a nagyváradi plébános úr, Berci atya, Linzenbold Levente és Krakonperger Zoltán atyák, valamint a református egyház részéről Derencsényi István és Vad Zsigmond lelkész urak.

Miután mindenki elfoglalta a helyét, a debreceni Szent László Kórus Dobos Mihály egyházenészkántor vezetésével kezdődött el a hálaadó mise. Elsőként Csordás Gábor atya, püspöki titkár tolmácsolta Bosák Nándor püspök úr írásba foglalt köszöntő szavait, amit az ünnepelet állva hallgatott végig. A köszöntő előtt Lőrinc atya az élete mottójául is szolgálható mondattal indított:

– *Minden csak kegyelem... 70 évesen az ember mindennek örül. Hálas vagyok a Gondviselésnek a szüleimért, testvéreimért. Áldom az Urat, áldom az Úrral azt az 1500 házat, melyet megszentelhettem. Áldom a püspököket, a családokat, s köszönöm a híveknek a sok szponzorálást és munkát. A 70 év nem érdem, a 40 év az Úr érdeme, a 21 év az Úr és a Gondviselés érdeme.*

Bosák Nándor püspök úr meleg hangú, szívélyes soraiban méltatta plébános úr munkáját, emberségét. Kihangsúlyozta puritán egyszerűségét, amelylyel munkáját szolgálja, hallatlan erőfeszítéssel, odaadással, szorgalommal.

– *Megtiszteltetés, hogy részt vehetek az ünnepeleten –* szóló főpásztorunk. A nap evangéliuma Szent Jánost idézte. Püspök úr a prédikációban Lőrinc atya szolgálatát méltatta párhuzamba vonva az evangéliummal. Nevezetes évfordulóról szólt. Kihangsúlyozta a hálaadást a velünk történekeért. A kérdés, amit püspök atya mindig elénk állít és gondolkodásra késztet: *mit adhatok az Úrnak azért, amit adott?* Lőrinc atya életútját példaértékűnek nevezte. Kihívás, jutalom, próbatétel lehet az életünk, mindannyiunké. És kérte Lőrinc atyát, továbbra is vegye az Úr kelyhét, s tegye a dolgát továbbra is a családokért, a papokért, s munkálkodjon a későbbiekben is jó pásztorként.

A méltatást Gyulai Endre ny. püspök atya folytatta. Kihangsúlyozta, hogy az ünnepelt a 40 évi papságnak több mint a felét a Szent Anna székesegyházban töltötte. Kemény fegyelemben él, mulasztást nem tűr, főként magától nem. Példamutatóan végzi munkáját. Pontos, határozott és erős. Elsősorban lelki élete, az Istenben való mély hite segíti. Régi szegedi emlékek is említésre kerültek, pár szó erejéig.

– *Egyik szemem sír, a másik meg örül, hiszen a 21 évi debreceni tevékenység magáért beszél. De nemcsak Debrecenben, hanem Mikepércsen és Ebesen is! Szegedről hozott szándék, „gyerünk, gyerünk, gyerünk...” Tegyük a dolgunk Istennek tetszőn. Sok kincs van a fejében és szívében! S a napról napra való folyamatos tanulást is magáénak vallja, ami előre viszi a mindennapokban –* mondta Gyulai Endre püspök atya.

A Szent László Kórus és a hívek énekei után következett a képviselőtestület világi elnökének Tonhaizer József úrnak a köszöntője: Ő a 21 évet összegezte a teljesség igénye nélkül: otthont adott a KÉSZ-nek, elindította és azóta is egyre több feladattal végzi a dolgát a Caritasban, mint annak egyházi vezetője, a Mária Légió vezetője, a *Debreceni Katolikus Figyelő* lap kiadója, maga is publikáló írója. Tárgyi feltételek megteremtője, épület-felújítások tükrözik munkáját. A hívek adományaiból az orgona felújítása, az altemplom renoválása, a Szent Imre terem kialakítása, az egyháztörténeti kiállítás létrehozása, a mikepércsi és az ebesi templomok felújítása, utóbbi felépítése fűződik Lőrinc atyához. 17 papot kísért figyelemmel, és személyes példamutatásával tanította őket. A közösséget jó értelemben vett vasmarokkal tartja össze, szolgálja azt.

A szentségek kiszolgáltatása, Lőrinc atya és a paptestvérek szolgálata az ünnepség alatt is folyt. A megható beszédek hatására az ünneplő hívek szemei nem maradtak szárazon. Meleg, szeretetteljes hangulat és légkör uralta a székesegyházat.

A következő rövid, mosolyra is fakasztó ünnepi szavakat Ferenczi Richárd a Szent Anna Egyházközség káplánja mondta, aki az eddigi káplánok nevében is köszöntötte a jó pástort. Kihangsúlyozta, Lőrinc atya, atyaként bánik munkatársaival. A 21 év, amit a káplánokkal eltöltött „duplán számít”. De a legfontosabb számára az az útmutatás, amit Lőrinc atyától tanult: közös az út, Krisztust kell adni az embereknek! A szónoklat végén átadta Lőrinc atyának a káplánok bekeretezett fényképét, neveikkel ellátva.

Egy igazán szép meglepetés várt mindannyiunkra. Szabó Csaba XI. D osztályos tanuló a Szent József Gimnázium és Kollégium diákja, az országos népdalverseny aranyérmese gyönyörű születésnap köszöntőt énekelt el Lőrinc atyának.

A köszöntők sorában Koncz M. Julianna nővér, mint házfőnök a Nővérközösség nevében és Bártfay M. Katalin Zsuzsanna nővér a Svetits iskola igazgatója közösen adta át ajándékát:

*„Kegyelembe öltöztetem az ő papjait
s ujjongva ujjonganak az Ő szentjei”*

(Magyar Graduale 475)

A fiatalok nevében és az Amen Club képviselőjében Lajmán Gréta egyetemi hallgató fiatalos, vidám szavakkal köszöntötte Lőrinc atyát. Az ünnepi hálaadó szentmise a Szent László Kórus énekével és gyönyörű orgonakísérettel, Dobos Mihály kántorunk játékaival ért véget. A szűkebb, családiasabb ünnep-

lésre, a vacsorára a Szent József Gimnázium Kollégi-umában került sor. A sok köszöntés után már nehéz szavakat találni, de a közösen eltöltött 21 év munkája bőven adott témát Dr. Keresztesné Várhelyi Ilo-
na testvérünknek, aki 21 éven át a világi elnöki cí-
met és az azzal járó kötelezettségeket végezte. Szót
említett a meghívott családtagokról, egyházi méltó-
ságokról, barátokról Lőrinc atya „közvetlen közegéről”
is. Mindenki örült, hogy végre személyes kézfogás-
sal köszönthette a plébános urat.

A köszöntők és jó kívánságok után Lőrinc atya
mindenkit asztalhoz invitált, a nagy szeretettel és

gondossággal elkészített ünnepi vacsorához. Jó
hangulatban a késő esti órákig tartott az ünneplés.

ISTEN ÉLTESSE, LŐRINC ATYA!

Április 1-jén Ebesen az ebesi közösség Dr. Ok-
váthné Kertész Anna testületi tag, a maga és a hívek
nevében köszöntötte Lőrinc atyát. Anna testvér
versbe öntött köszöntője az ebesi közösséget érintő
események felsorolása volt.

Reviczky Éva

Főtisztelendő Prépost Úr!

**2012. március 28-án ünnepelte Orosz Lőrinc
prépost-plébános 70. születésnapját, pappá
szentelésének 40., valamint debreceni szolgál-
latának 21. évfordulóját. Ezen a napon ünnepi
szentmisével adott hálát e jeles évfordulókért,
majd ezt követően agapét adott az őt köszön-
tőknek.**

Szerk.

székhely, és a Szent Anna templom az új egyházme-
gye székesegyháza. Így szolgálatával hozzájárult,
hogy a templom fokozatosan megújulva méltó le-
gyen székesegyházi rangjához.

A mai szentmise köszönet és hálaadás. Helyezze
egész életét: a 70 évet, a 40 éves papi és 21 év debre-
ceni szolgálatát az oltárra. Istentől kapta, Istenért
vállalta, és Isten maga legyen hűséges szolgálatának
jutalma. A továbbiakhoz Isten erősítő kegyelmeit
kívánom életére, szolgálatára főpásztori áldásomat
adom.

*Bosák Nándor
debrecen-nyíregyházi püspök*

A mai napon bemutatott szentmiséjével életé-
nek nevezetes fordulópontjaira emlékezik
és ad értük hálát.

70. születésnapját, pappá szentelésének 40. év-
fordulóját ünnepli és emlékezik arra, hogy debre-
ceni szolgálatát 21 évvel ezelőtt kezdte meg. Ebből az
alkalomból, mint főpáztora és a papi szolgálatban
testvére szeretettel köszöntöm, és Isten áldását ké-
rem életére és további szolgálatára.

Isten az élet ura, minden ember, aki a világra
születik, egyedi ajándéka Istennek és lehetőség arra,
hogy benne valami érték valósuljon meg. 70 év táv-
latából visszatekintve Prépost úr hálát adhat mind-
azért, amit az élethez kapott. Szüleit, azok kemény
próbatételek között is kitartó áldozatát, személyes
életének alakulásait, amelyek edzették, erősítették,
hogy megtalálja életének értelmét és kamatoztassa
a kapott ajándékokat. Életének különös ajándéka a
papi hivatás, amit elfogadott, amelyben 40 éve hű-
ségesen és fáradhatatlanul szolgál.

Papi életének 21 éve itt Debrecenben, a Szent
Anna templomban a debreceni katolikusok szolgálá-
tában telt el. Ezen idő alatt lett Debrecen püspöki

Lőrinc atya köszöntése

Örömmel ez a mai, Lőrinc atyát jöttünk köszönteni. Hetven év nagy idő, mérleget készíteni kötelező. Mi ebből csak kis részben osztozunk, huszonegy év mire visszagondolunk. Papságának eggyel több, mint fele.

1991-ben került Debrecenbe, s ez évtől járt ki Ebesre. Emlékszem az első misékre a „kis iskolában”, s később a házasságkötő teremben.

A gyülekezet kicsiny volt, de atyát hajtotta az akarat, a szocialista faluban templomot építeni nagy feladat. Az ökumenikus templom gondolata is felmerült, de mindkét oldalról elvetésre került.

1997-ben leraktuk az alapot, s 14 hónap múlva átadtuk a templomot. Segített az önkormányzat és a svájciak; ki kell közölnünk emelni Walter Landis urat. Sok ember segített, ki miben tudott, az összefogás győzelmet aratott.

Walterről eszembe jut néhány kedves emlék, Svájcba látogatott az ebesi küldöttség.

Nem feledjük a sok szép élményt: a hófödte hágókat, a Rajna vízesését, Éva asszony csalán levesét, s mit desszertnek kért atya a „Torta Della Nonna” sütijét.

Sokat nevtünk, jó kedvből sem volt hiány: atya erős volt, a dugót az üvegből kihúzta: „látja, kérem László, ezt teszi a saláta!” – mondta.

Rövid idő alatt elkészült az épület, a védőszentje Szent Lőrinc lett. A templomot Bosák Püspök úr 1998-ban felszentelte.

„Egy kis ékszerdoboz” – csak így emlegetik. A látogatók állva a csodálkozástól leesik. Rend és tisztaság, gyönyörű virágok, mind-mind Erzsi néni dicsérik. Ő atya jobb keze, templomunk mindenese.

Az éjféle miséken a templom tele van, január havában az Ökumenikus Imahétnek már hagyománya van. Ünnepi alkalmunk augusztus eleje, a templombúcsúra sokan gyűlnek össze. Jönnek a hívek Debrecenből is, a szentmise étellel-itallal végződik. A kertben mindenki hosszan elidőzik.

Az építés semminek tűnik, ha közösséget kell teremteni. Tudtuk, ez nem fog könnyen menni. A hitet kellene terjeszteni és erősíteni. Sok még a teendő a közösségépítésben, Lőrinc atya segít rendületlen. Pontos, precíz, fáradhatatlan. A templomot fenn tartja, gyarapítja. A toronyban a szerkezet már a második harangot is kondítja.

Mondják Ebes atya szívének csücske, kérjük az Istent, hű papját megbecsülje. Jutalmát el ne feledje. Ha ereje lankad, s pihenni vágyik, jöjjön Ebesre s a paplakot még megépítse!

Köszönjük huszonegy éves szolgálatát, áldja meg az Isten és éltesse soká Lőrinc atyát!

*Okváthné Kertész Anna
az ebesi filia képviselője*

Köszöntő

LŐRINC ATYA 70. SZÜLETÉSNAPJÁRA

*Koszorút kötöttünk, rózsaláncot fontunk.
Most pedig Istennek forró hálát mondunk,
Mert megköszönhetjük azt legalább szóval,
Hogy betölti lelkünk nagygal, széppel, jóval.
Sok fáradozását a Jóisten látja
És nemes életét jutalmul megáldja.
Mi csak azt kívánjuk, hogy az áldás javát
Békén élvezhesse hosszú életen át.
Kedves Lőrinc atya! Az Isten éltesse!
Mária Légiós testvéreit továbbra is szeresse.*

*A debreceni Szent Erzsébet Idősek Otthonában
működő Nagyhatalmú Szent Szűz Mária Légiós
Imacsoportjának testvérei*

Baráti találkozás

Családom számára várakozással kezdődött az 1982-es év, hiszen a legidősebb fiúnknak – Zoltánnak – közeledett a katonaságtól való leszerelés, és a debreceni Agrártudományi Egyetemre való beiratkozás ideje, hiszen az előző évben már oda felvételt nyert. Kollégiumi elhelyezést is kapott.

De akkor jött a végzet: augusztus 25-én halálos kimenetelű baleset érte. Szörnyű volt egymagában is az eset, de az 1968. évben szintén elhalt testvér halála is ködként jelent meg a család felett.

Orosz Lőrinc atya ebben az időben Szegeden a Dóm káplánja volt. Fiúnk temetése után – látva családunk nehéz lelki életét – a harmadik, legfiatalabb fiúnkat is, bennünket szülőket is körültekintéssel segített. Szabolcs fiúnk hittanórákra járt, elsőáldozó, bér málköző volt. Házasságkötéskor Lőrinc atya végezte az esketési szertartást.

1983. nyarán egy közös zarándokúton együtt voltunk, ahol találkoztunk II. János Pál pápával. Ez nagyon nagy élmény volt, és az a mai napig is. Nem felejtettük el Lőrinc atyát a mór ahalmi szolgálata alatt sem. Jelen voltunk a Szent Anna templomba való plébánosi beiktatásán, az orgona, az ebesi kápolna szentelésén is.

A mór ahalmi, a debreceni Szent Anna templom külső, belső építészeti rendbetétele is nagy munkát, energiát igényelt tőle.

Különös esemény volt számunkra, hogy életének hetvenedik, pappá szentelésének negyvenedik, és debreceni plébánosságának huszonegyedik évfordulója alkalmán jelen lehettünk.

– Szegedről nővérével, és unokahúgával, az egykori egyetemi évfolyamtárssal, valamint házastársával, továbbá feleségemmel kaptunk meghívást e különleges alkalomra.

– Külön élmény volt a székesegyházban rendezett kiállítás, az este folyamán bemutatott szentmise, valamint az azt követő agapé.

Éreztük, hogy az idő nem mosta el a barátságot, hiszen a debreceni Katolikus Figyelőn keresztül is nyomon követhettük, és követjük jelenleg is Lőrinc atya munkásságát. Mindezeket túl kedves debreceni hívekkel is megismerkedtünk.

Ezúton kívánjuk atyánknak, hogy jó erőben, egészségben, sok jó hívő támogatásával szolgálja töretlenül a katolikus egyházat, soká imádkozhasson híveikért.

*Dr. Sonkolyos Zoltán –
Dr. Sonkolyosné Balásházy Magdolna*

Ez a barátság éppen 50 éve kezdődött 1962-ben. Ekkor kezdtük el egyetemi éveinket, az akkor még Mezőgazdasági Akadémiának, ma Agrártudományi Egyetemnek nevezett intézményben. Lőrinc Mezőkovácsházáról, én Kiskunhalasról. Mindketten elhagytuk a szülői házat, a barátokat, az ismerősöket, teljesen új környezetbe kerültünk. A legtöbb ember, aki ilyen helyzetbe kerül, igyekszik új barátokat keresni, kis társaságot kialakítani maga körül. Mi is így voltunk. Mind a ketten jól éreztük magunkat a templomban. Két templomot is látogattunk: a Szent Annát és az akkor még Hámán Kató úti Szent László templomot. Az utóbbiban gyakran ministráltam is, az akkori liturgiának megfelelően latinul válaszolva az idős atyának. 1963-tól kollégista lettem, ahogy Lőrinc is az volt. Így már nemcsak az előadások alatt, hanem délutánonként is együtt lehetünk. Mindketten nagyon komolyan vettük tanulmányi feladatainkat, ellentétben sok évfolyamtársunkkal, akik legtöbbször könnyen kerültek be az egyetemre és könnyedén is fogták fel itteni feladataikat. Mi úgy gondoltuk, meg kell dolgoznunk azért, hogy itt tanulhassunk. Szigorú napirendet alakítottunk ki. Minden előadásra eljártunk, délután és este a következő napra való készüléssel telt el,

de munkák elvégzése után gyakran jutott idő lelki beszélgetésekre, amelyek hitünk növekedését eredményezték. 1963 őszétől tovább gyarapodott kettőnk társasága. A novemberben rendezett „golyábalon” megismertem jövőendő feleségemet, aki hozánk hasonló lelkiséggel bírt, majd egy nagyon kedves nyugdíjas tanárnő is csatlakozott hozzánk, Wolfinau Magdolna, akivel haláláig tartottuk kapcsolatunkat. Sokat elárul lelkületéről egy kis füzetecske, amit sokan ismerhetnek: Keresztút az Oltáriszentség előtt. (Megjelent a debreceni Szent Anna Főplébánia kiadásában.) Sokat imádkoztunk együtt a Szent Anna templomban – a szószék alatti részen találkozva. Egyikünk sem gondolta akkor, hogy majdan ő lesz itt a plébános, mennyit fog tenni ezért a temploméért, hogy megszépüljön – Isten dicsőségére!

1965-ben szüleimmel is megismertettem kis társaságunkat, utána együtt mentünk vitorlázni a Balatonra, kirándulni Bakonybélbe, a Velencei-tóra.

Útjaink majd elváltak, én megnősültem, Lőrinc volt az esküvői tanúm. Épp az idén ünnepeljük 45 éves házassági évfordulónk – négy gyermekünkkel és hat unokánkkal. S Lőrinc most ünnepli, hogy 40 éve szentelték pappá. Igaz, megszerezte az agrármérnöki diplomát, de az Úr Istennek más szándéka volt Lőrinc gyermekével!

1972-ben elhatároztuk, hogy közös programmal is emlékeztessük a papszentelés évét. Kis mikrobuszunkkal nagy utat terveztünk. Franciaországban természetesen Lourdes, Spanyolországban Montserrat és Santiago de Compostella is szerepelt útitervünkben. S Olaszországban Pádua, Velence is. Ám közbeszólt az ún. „Péter-Pál napi eset” – ez azt jelentette, hogy Lőrinc barátom csak apámmal tudta folytatni útját, amit le is kellett rövidíteni, hiszen Bécsből vonattal mentek, s Lőrinc atya zsebében csak 5 dollár.

Érdekes most úti beszámolóját újraolvasni – 40 év elteltével. Minden nap tudott misézni, mindig talált segítő társakra, nap, mint nap megtapasztalták az isteni gondviselést és sorra teljesítették, amit célul tűztek. Pl. hogy lássák az Avignon közelében levő római építésű Pont-Du-Gard hidat, nemcsak vonatoztak, hanem 5-6 km-t gyalogoltak is. S milyen öröm volt az egész éjszakai utazás után először megpillantani Lourdes-ot! Így ír erről: „Az állomásra való beérkezés előtt, már a vonatablakból feltűnt a képről ismerős látkép: a bazilika, a barlang és

előtte a Gáve patak. A megérkezés öröme eltöltötte a lelkünket. Miután leszálltunk, gyalog mentünk el a templom melletti Caritas helységhez, itt vettek fel ben-

nünket a zarándokszállásra.” Apám 71 éves volt akkor, Lőrinc atya most 70 éves. Érdekes lehet számára visszaemlékezni erre az utazásra is, ami tele volt élménnyel és a jó Isten ekképp ajándékozta meg újmiséssel ajándékkal. Ezért gondoltam, hogy most e jeles ünnepen megajándékozzuk e visszaemlékezéssel – lemásolva – a már elsárgult lapú 1972-es úti beszámolóját, kiegészítve az apám kis noteszében találtakkal. DEO GRATIAS! S baráti kapcsolatunkhoz méltón, magunkról is mellékeltem egy kis írást, aminek ezt a címet adtam: Így élni jó! – Megköszönjük mindezzel Urunknak jószágát és kérjük, adja ránk továbbra is áldását! Segítse Lőrinc atyát áldozatos munkájában és ezután is álljanak mellette mindig segítő társak!

Ez úton szeretném megköszönni Lőrinc barátomnak, hogy a FIGYELŐT rendszeresen megküldi, amelynek olvasása mindig élményt nyújt számomra. Nagyon remélem, hogy fiatalok is fogják olvasni ezt a cikket és ötletet merítenek belőle, hogy lehet igaz, önzetlen barátokat szerezni egy életre szólóan.

Ez úton is szeretném megköszönni Lőrinc atyának, hogy barátságával megtisztelt engem.

Kiskunhalasi barátja: Mohos Ferenc

Barátságom Lőrinc atyával!

Mária-tisztelet a Kármelben

Természetesen sok szerzetes közösség tekinti legfőbb pátrónájának és példaképének a Szűzanyát. A különbség talán abban áll, hogy az ő gazdag, kegyelemmel teljes életéből ki hová helyezi a hangsúlyt, mit tart a legfontosabbnak önmaga számára. 3 evangéliumi jelenettel mutatnák rá, hogy mi, kármeliták, miben próbáljuk leginkább követni őt.

„Mária szívébe véste szavaikat és gyakran el-elgondolkodott rajtuk”. (Lk 2, 19) Szemlélődő rend vagyunk. Naponta két óránk van csendes, belső imára, a liturgia 3-4 órájában is legnagyobb részt szentírási szövegekkel imádkozunk, s többnyire a munkáink is csendesek, így egész nap Isten Igéjét hordozhatjuk, forgathatjuk szívünkben. Mária élete Isten jelenlétében telt, nem csupán Jézus földi élete idején, hanem előtte és utána is. Így tölteni mindennapjainkat, Vele maradni, szavait ízlelni, azokon elmélkedni – ez feladat, mely figyelmet és fegyelmet kíván. A Szűzanya példájára engednünk kell, hogy Isten Igéje lassan átformálja szívünket, hiszen azzá válunk, amit lelkünkben hordozunk.

„Tegyétek meg, amit mond!” (Jn 2, 1-11) A kánai menyegző gyönyörű leírása a Szűzanya tapintatos, gondoskodó szeretetének és hathatós közbenjárásának. Észreveszi és Jézus elé viszi az emberek szükségét. „Nincs boruk.” – mondja. Nem határozza meg, hogy mit tegyen Jézus: nem kéri, hogy tegyen csodát, szaladjon el vásárolni, vagy küldje el valamelyik tanítványát... A megoldást egészen Fiára bízva. S bár elutasításban részesül, hite, bizalma rendületlen. Lenyűgöző és vonzó. Jól ismeri Istent: tudja, hogy megesik a szíve az emberi ínség láttán. Így kell nekünk is az Úr elé vinnünk azt a sok kérést, fájdal-

mat, szenvedést, amit ránk bízunk, észrevenni a világ nyomorát, az emberi lélek szomjúságát, amit oly sokszor nem az élő vízzel (vö. Jn 4, 10) próbál oltani, – s ezeket nap, mint nap letenni Isten elé, nagy hittel, bizalommal, szeretettel, fáradhatatlan hűséggel.

„Keresztje mellett ott állt anyja” (Jn 19, 25) Ez a Kármelhegyi Boldogasszony főünnepének evangéliuma. Mária kitart Jézus mellett a végsőkig és nemcsak kitart, de állva marad. Hogyan képes talpon maradni abban az ellentmondásban, hogy az élő Isten Fia hal meg a kereszten?! Ez Mária hite. Egyetlen világossága, hogy az Atya akarata teljesül Fiában, s mivel szívét, szeretetét már teljesen az Atyának adta, most képes belső lázadás nélkül egyesülni Fia szenvedésével. Mindnyájan találkozunk a kereszttel. Panaszszó nélkül kitartani, állva maradni a végsőkig – ez néha csak egy óra, talán néhány nap vagy hónap. De az is lehet, hogy Isten – irgalmával – évekre osztja el, mert egyszerre nem bíránk. Meg kell tanulnunk helytállni Máriával a szenvedésben úgy, hogy hűségesek maradjunk Istenhez, még akkor is, ha nem értjük Őt. Nem vádolva hűtlenséggel, igazságtalansággal, gonoszsággal, hanem csendes, szelíden virrasztva nézzük Őt, Aki mindent odaadott értünk. Így leszünk képesek a Szűzanyával együtt hordozni a mai emberiséget, azokat a testvéreinket, akik alig bírják már az életük terheit.

A Kármel Mária-tisztelete a skapuláré által vált ismertté és terjedt el leginkább.

1251 körül, amikor rendünk létét veszély fenyegette, a Szűzanya megjelent Stock Szent Simonnak, akkori generálisunknak és megígérte, hogy közbenjár értünk. Különleges pártfogásának jeléül átadta neki az ő szent ruháját, a skapulárét, mely a szerzetesi ruhánk részévé vált. Több, mint hét évszázad óta világi hívek is viselhetik a skapulárét, akár ruha, akár érem formájában – melynek egyik oldalán a Jézus Szíve kép, a másikon a Kármelhegyi Boldogasszony látható – kifejezve ezzel Mária iránti elköteleződésüket, szeretetüket és a Kármel családjához való tartozást. Kérik a Szűzanya oltalmát, életük minden helyzetében, főként pedig azért, hogy közbenjárása által elnyerjék az örök üdvösséget és a tisztítóüzből való szabadulást. A skapuláré viselése önmagában azonban nem garantálja a mennyországot, nem ment fel a keresztény élet kötelezettségei alól. Éppen ellenkezőleg: az önátadás jele. Kiváltsági kegyelmi ajándékok, melyeket a Szűzanya nyer el az Úr Jézus Krisztustól hívó gyermekei számára hűséges életük jutalmaképpen.

Egy magyarországi kármelita nővér

Születésnapra

Kedves Barátom – Lőrinc atya!

Felemelően szép megemlékezés volt az a hálaadó szentmise, amit 70. születésnapodon, pap-pá szentelésed idén esedékes negyvenéves jubileuma alkalmából és huszonegy éves debreceni szolgálatod tiszteletére mutattál be. A zsúfolásig megtöltött templom, a hívek, paptestvéreid, előljáróid köszöntő szavai mind azt mutatták, hogy az Úr Jézus általad is beváltotta ígérését: „alkalmas papokat küldök nektek”.

A magam szerény soraimmal utólag szeretnék hozzájárulni az emlékezés teljességéhez az elindulás küzdelmes éveire emlékezni, amelyek meghatározó jelentőségűek voltak papi hivatásod kialakulásában illetve magamra is vonatkoztatva – hiszen a napokban és is betöltöttem a 70. születésnapomat – a felnőttkori tartás szilárd alapjait meghatározták. Határozott véleményem az, hogy a felnőttkori eredmények csakis azokon a szilárd alapokon jöhetnek létre, amelyeket a gyermekkor évei alapoztak meg.

Szülőfalunkban, az azóta várossá cseperedett Mezőkovácsházán az első osztályt 1948-ban kezdtük és a tanítási nap imával kezdődött és azzal is fejeződött be. Vasárnap pedig az iskolában gyülekeztünk és tanítóinkkal együtt vonultunk át a templomba a kismisére, ahol a padsorok és az áldoztató rács között állva vettünk részt a szentmisén.

Életünk központi része volt a templom és az iskola. A templom még ebben az évben a „kovácsházi keresztút” helyszíne lett, amelyet a jó kovácsházi hívek testük élő védőfalával vettek körül, hogy így akadályozzák meg, hacsak átmenetileg is azt, hogy az ÁVÓ elhurcolja Marycz Győző plébánosunkat, aki nem volt hajlandó aláírni a Mindszenty bíborost elítélő nyilatkozatot. A plébános és káplánja Nagy Tibor elhurcolásából és ítélet nélküli évekig tartó bebörtönzéséből és az ezt követő durva erőszakból, amelynek során halálra verték a húszas éveiben járó KALOT-tagot Kovalcsik Palit, nem sokat értettünk – és felnőtt fejjel vallom, hogy ma sem lehet azt érteni Szokolay Zoltán megrázóan dokumentált Kovácsházi keresztút c. könyvének ismeretében sem.

Ezt követően nagyot változott a világ, hisz a második osztályban már nem imával, hanem énekléssel kezdtük a napot – Rákosi pajtásról szóló dalokat énekeltek velünk, megszűnt az iskolából való átvonulás is a vasárnapi szentmisére.

Az iskola megszűnt lelki fejlődésünk támasza lenni, de a templom megmaradt. Számunkra a ministráns évek következtek, amikor versengve tanul-tuk a latin mise válaszait, mert a szerephez jutó középső ministránsok csak azok lehettek, akik kívülről tudták a latin szöveget. A Confiteor Deo... nem is volt olyan könnyű. Ebben azonban téged nem lehetett felülmúlni, igyekezted a hétköznapi reggeli szentmiséken való ministrálásra is futotta, nem is csoda, ha a plébános és a káplánok figyelme rád irányult. Különösen meghatározó volt a Katona Nándor káplánnal a későbbi szeged-csanádi püspöki helynökkel kialakult bensőséges kapcsolatod.

A család, a szülői ház megtartó erejének volt köszönhető, hogy ministráns-évek múltával és a politikaitiltásellenére is kitartottunk a templomba-járás, a vasárnapi szentmise hallgatás mellett, vallásunk gyakorlásában. Nem volt ez hőstett, de kockáztattuk az iskolai előmenetelünket, a sikeres továbbtanulást. Ezek az évek már az '56-os forradalom utáni kemény diktatúra évei voltak. Erre az időre már erősen megcsappant a hívek száma és már a templomot sem töltötték meg, holott korábban a templom-keretet is betöltötték plébánosunk védelmében. Az erős hitű, imádságos lelki életet élő családok kitartottak, a szülők maguk is példát mutattak. Nálunk is nálatok is három gyermek volt a családban, mind templomba-járók. Édesanyád, aki egyedül nevelte három gyermekét mindenkinek példát mutatott. Sok családból hiányzott valaki – nálatok édesapád, nálunk nagybátyám – aki a magyar hősök mostoha sorsát viselve idegen földben nyugodott, akit itthon még illendően meggyászolni sem lehetett.

Édesapád hiánya – ez a fájdalmas veszteség – gyermekkorodtól mostanáig eleven kísérője életednek, papi életpályád alakulásában is fontos szerepet játszott. Emlékszem – sokat beszélgettünk erről még érettségi előtt. Az Úr Jézus hívó szavára igenlő választ készültél adni, de az édesanyáddal szembeni kötelesség, hogy a családfenntartás terhét levedd a válláról még nem engedte kimondani az igent. Édesapád hiánya, akkor még így befolyásolta döntésedet, hogy később még nagyobb erővel segítse az igen kimondását. Babits mondja a Jónás könyvében: uram nincs mód nem menni, ahová te küldtél. Így voltál ezzel Te is, hisz az Úr kiválasztott Téged és néhány év múltával a család iránti kötelességed sem tudott megakadályozni – menned kellett Ninivébe.

Jól emlékszem, én már ekkor Gyulán éltem, egy hétvégén eljöttél hozzánk látogatóba és sugárzó örömmel az arcodon adtad tudtomra, hogy jelentkezted a szegedi szemináriumba. Nyoma sem volt

már ekkor bizonytalanságnak, kezded az eke szarván nyugodott és csak előre tekintettél, az Úr Jézust követted. Azóta is!

E rövid emlékezéssel három fontos helyszínen is törekedtem emléket állítani, amelyek minden ember számára alapvető fontosságúak, szellemi, lelki és erkölcsi élete meghatározó helyszínei. Ezek: az iskola, amíg valóban betölti szerepét, az egész életen át elkísérő templom, ahol „lelkünk zsenge tavasz korát” éltük, és a családi otthon, melynek melege a felnőttkor fagyos napjait is átmelegíti.

Kedves Lőrinc atya! – fogadd ezt a megemlékezést születésnapj jókívánságaim mellé helyezve, és kívánom, hogy megmaradj az Úr Jézus szeretetében az emberi kor végső határáig.

*A régi barátsággal ölel:
Herjeczki János*

Napfény

Ha ébredünk, kinézünk az ablakon, akkor látjuk, hogy borult-e vagy süt a nap. Kémlelünk ki az ablakon... Majd tesszük reggeli teendőinket... Ha süt a nap, még vidámabb kedvvel megyünk a reggeli misére, lélekben, hitben, gazdagabban távozzunk. Ki-kí a maga útját követi utána. Olyan monoton, olyan egyszerű. Vagy csak annak tűnik?

Eszünkbe jut-e a reggeli ébredés utáni ima, hálát adva az ébredésnek, egyáltalán annak, hogy felkelhetünk, s szabad akaratunkat követve tehetjük dolgainkat. Pöfögő autósor a városban is, a városból kifelé szintén. Száguldozók, erőszakosabb stílusú vezetők, kinek az autója ugrik ki a másodperc töredéke alatt a lámpa zöld jelzésénél. Akinek füle van, s hallása is hozzá, elkaphatja a Magyar Katolikus Rádió reggel 7 órás miséjét. (Sajnálatos, hogy jó ideje már nincs a keleti országrészre frekvenciájuk, milyen nagy kár, itt is szükség lenne nagyon, az értékes, értéket közvetítő adó műsorszórására!) Abban a miséző atya minden alkalommal megemlíti az otthon lévő betegeket, a kórházban és idősek otthonában fekvőket, akik, bár követnék szándékukat, de betegségük, koruk miatt a test nem tudja követni a szellem akaratát. Ott marad az ima, a reggelért, a napért, a városban nyüzsgő családtagokért. Kölcsö-

A „Templomépítő” GONDOLATOK ÚRNAPJA ELŐTT

Pár évvel ezelőtt történt, hogy egyik ismerősünk megkért, ha tudunk, segítsünk nekik az úrnapi körmenethez a sátorkészítésben, ugyan is a korábbi években már összeszokott kis csapatból most többeknek is olyan elfoglaltsága akadt, ami miatt nem tudnak ebben részt venni. Boldogan vállalkoztunk, annál is inkább, mert abban az évben nem tudtunk virágszirmot gyűjteni, és örültünk, hogy így mégiscsak hozzájárulhatunk mi is valamivel az ünnepi előkészületekhez. Igen sok szép emlékem fűződik ehhez az ünnephez. Gyermekkoromban ilyenkor a falunkban minden évben megkerestük azokat a földeket, ahol sok pipacs nyílt, és szüleinkkel együtt az ünnep szombatján ruháskosárszámra vittük a plébániára a virágszirmokat. Emlékszem, az első ilyen alkalommal még annyira pici voltam, hogy mikor a búzavirágért bentebb léptem a gabonatóblába, a szüleim csak a hangom után találtak rám, még fölnyújtott kezem sem látszott ki. Mikor aztán elsőáldozók lettünk a húgossal, attól kezd-

ve nem csak gyűjtöttük, hanem hintettük is a szirmokat. Később, mikor már ehhez túl nagyok voltunk, akkor vittük a virágokkal teli kosarakat. Felnőve város-, sőt panellakó lettem, és lassan kezdtem beletörődni, hogy már kimaradok ezekből a szép dolgokból. Abba viszont, hogy a gyerekeimnek ne legyenek ilyen emlékeik, nem akartam belenyugodni, és férjemmel együtt addig autóztunk a város határában, amíg valahol egy-egy pipaccsal teli ugaron hagyott földet nem találtunk.

Körmenethez sátrat, oltárt azonban még sohasem állítottam, így aztán nagy lelkesedéssel láttam a munkához. Először a szemetet, száraz gallyakat, cserép- és téglatormeléket szedtük össze, aztán az „alapozás”, vagyis a váz összerakása következett, majd a nekem leginkább testhezálló munka, a díszítés. Nagyon élveztem, ahogy szépült az egész, és láttam, hogy a többiek is örömmel fűzik a zöld ágakat, és szálanként igazítanak helyére minden virágot. Miközben gyönyörködtem abban, ami elkészült,

nős visszahatás... Vajon azok az emberek, akik ágyhoz kötöttek, hogyan élvezik Isten napfényét? Milyen nagy szükségük van arra, hogy általunk ők is érezzék a nap melegét, azt, hogy állandó jelenlétünkkel közvetítsük a biztonság érzetét a napbarnított kéz általi simogatást a fehér, csontos, sovány, reszkető kezekre. Ők azok, akik már a Golgotán az utolsó állomásokat járják. A mindannyiunk által felvett kereszt, életutunk folyamán cipelt súlya, egyre nehezebb. Náluk érződik az átfúrt kéz, láb, a testből kifolyó életerő aszott múlása.

Nekik csak az elhúzott függöny által beözönlő fénysugár maradt... S a gondolatok a régmúlt szép időkre, amikor még minden békés, szeretetteljes, szabad akaratú és más volt, az ifjúság, a békés napok, a megbékélés és a határtalan Istenszeretet, s a vele szemben való alázat.

Oly természetesnek vesszük, hogy a várostól nem messze eső tórendszerhez kimegyünk, élvezük esőben, hóban, fagyban és napsütésben a természetet. Bár a hideget nem sokan kedvelik, oly kevés emberrel lehet találkozni! Pedig a friss levegő, még ha télies is a táj, a szépsége olyan gyönyörű, lenyűgöző, érezni az ember eltörpülő, apró mivoltát Isten keze által teremtett óriási univerzumhoz képest. Az elmélkedés, saját magunkban, lelkünkben való elmélyülés a séta, vagy gyorsabb tempó mellett, lelket, szívet, jó érzést kiváltó.

Vajon Isten nem azért adott-e fejet, nyakat, kezeiket, lábakat, hogy azokat használjuk is? Gondolkodjunk, lássunk, tegyük a dolgunkat és járjunk. Isten útját követve, amit számunkra kijelölt.

Sehol sem tudunk a templom csendjén kívül olyan közel lenni Istenhez, mint kint a természetben. S ha szerencsénk van, mint már a madárcsicsergős tavasz várásakor, még a nap is ránk süt. Jó érezni melegét, tiszta sugárzását.

Hányan vagyunk napi sötétségben, hányunkat téveszt meg a TV reklám: „szedd a vitamint, szívd a légfrissítők illatát, edd marékszám a gyógyszert.” – Mind a pénzről szól. Hol vannak azok a figyelemfelkeltők, hogy – sétálj, mosolyogj, érts meg másokat, simogass egy reszkető kezet... S mindezt belső nyugalommal, Isten és a Szentlélek által adományozott lelki békével. Mert a világnak erre van szüksége, de a közvetlen környezetünknek is! Isten jóra teremtette a Világot, benne az Embert. Nem szabadna hagynunk elveszni az eredendően a teremtéskor belénk adományozott tisztalelkűséget. Mi lehetne Isten előtt, s Istennek tetszőbb, mint az, ha egymásra oda figyelünk. Nagyon sokszor semmibe sem kerül. Mosolyogj... simogass egy reszkető kezet... sugározz lelki békét magadból... Szeresd felebarátod és **IMÁDKOZZ!**

Reviczky Éva

egyre nagyobb büszkeség töltött el. Arra gondoltam, hogy az Oltáriszentségben maga Jézus jön ide, s ha csak néhány percig is, de itt fog lakni, és akkor, ha rövid időre is, de ez a sátor az Isten háza lesz. Így mi most tulajdonképpen templomot építünk, és én vagyok az egyik építő.

Jóleső büszkeség, elégedettség volt ez, de mielőtt még vállon veregethettem volna magam nagy öntömjénezés közepette, felötlött bennem valami. Valami, amitől megállt a kezemben a munka és kezdtem magam igen kínosan érezni. És ahogy tudatosult bennem a gondolat, egy pillanat alatt oda lett minden önleégültségem. Eszembe jutott ugyanis, hogy minden áldozáskor, valahányszor az Oltáriszentséget magamhoz vettem, maga Jézus jött hozzám, Ő vett lakást nálam. És jaj, milyen templomot talált? Fordítottam-e mindig ilyen nagy gondot arra, hogy lelkemet így megtisztítsam, ahogyan most a sátor környékét? Ügyeltem-e az erős „alapokra”, a „váz” karbantartására? És a „díszítés” volt-e ilyen gazdag és lelkes, mint most? Vagy csak szegényes, kopottas, elnagyolt, a megszokottság porával fedett? Voltak-e csokraim jótettekből, zöldágaim ön-

megtagadásból, füzérim imádságból, fehér terítőim igaz bűnbánattól?

Szégyenkezve álltam ott nem is tudom meddig. Ha lelkem templomára gondoltam, büszkeség helyett csak szomorúság volt bennem. A szép sátorban sem tudtam már úgy gyönyörködni, hiszen a kontasztól csak még nyomorultabban éreztem magam.

Évek teltek el az óta, de elevenen él bennem ma is, amit akkor átéltem, és hálát adok érte Istennek, hogy így szembesített saját gyarlóságommal. Azóta igyekszem, – hol több, hol kevesebb sikerrel – nagyobb gonddal építeni-szépíteni a lelkem, mielőtt a szentáldozásban Jézust magamhoz veszem.

Úr napja közeledik. Kívánok mindenkinek kegyelemben gazdag előkészületet, hogy méltóképpen fogadjuk és ünnepeljük az Oltáriszentséget. Mondhatnám úgy is, hogy jó „építkezést” mindenkinek, hiszen mindnyájan „templomépitők” vagyunk. Ugyanis, ahogy Szent Pál mondja, „*Nem tudjátok, hogy Isten temploma vagytok, s az Isten Lelke lakik bennetek? Aki lerontja az Isten templomát, azt Isten elpusztítja. Isten temploma ugyanis szent, s ti vagytok az.*” (1 Kor 3,16-17.)

Vedres Jánosné

Keresztelésem története

Hogy milyen érzés volt, amikor megkereszteltek? Azt leírni, mondatba foglalni nem tudom, de hogy megpróbáljam, szeretnék életem első 29 évéből elmondani egy történetet. Vidéken nőttem fel egy három gyermekes házaspár elsőszülött gyermekeként. A testvéreimmel boldog gyermekkorunk volt olyan szülőkkel, akik világ életükben miattunk dolgoztak, akik vigyáztak és a mai napig vigyáznak ránk. Úgy éreztem, hogy a mi családdunkkal nem történhet semmi baj. Minden rosszszat távol éreztem magamtól, talán ezért is nem foglalkoztam, nem gondolkodtam el Isten országáról, a halál utáni életről még a meglévő hitem ellenére sem.

Egy évtizeddel ezelőtt édesapám autóbalesetet szenvedett a 13 éves öcsémmel együtt. A balesetben édesapám nem sérült meg, de a testvérem karja majdnem eltört (zöldgally törés). A kórházban megfelelően ellátták és hetekig nem is volt gond az egészségével. Egy nap észrevettünk a halántékán egy kis dudort és visszamentünk a kórházba, ahol többszöri biopszia után daganatot állapítottak meg. Hónapokon keresztül tartó kezelések, reménykedések, imádkozások ellenére sem sikerült megmenteni az életét.

Testvérem betegségének megjelenése előtt volt hitem, de nem jártam templomba, nem tartottam fontosnak, hogy megkereszteljenek és nem is ter-

veztem, hogy meg fogok keresztelkedni, mert egyszer azt mondták nekem, hogy „Isten országa bennetek van, s körülöttetek, nem fából vagy kőből épült házakban”, és nekem ennyi magyarázat elég volt.

Az öcsém halála után a szívem tele volt haraggal és fájdalommal, hallani sem akartam Istenről, mert csak tele voltam „miért” kérdésekkel, majd a meglévő hitemet is elvesztettem.

Kb. két évvel később a munkahelyemen valaki az íróasztalomra tett – a mai napig nem tudom, hogy ki volt – egy újságot, amely a hitről, a halál utáni életről, a búcsúzásról szólt. Olvasása után elmentem a testvérem sírjához, ahol kisírtam magam, s így a lelkem megnyugvásra talált, el tudtam fogadni a halálát és most már tudom, hogy a halálával nem ért véget az élete és fogunk mi még találkozni.

Időközben megismerkedtem egy római katolikus férfival, akivel májusban lesz az esküvőnk és szeretnénk egyházi szertartást is, de nem ő miatta, hanem önmagam miatt, saját döntésem volt, hogy 2012. április 7-én nagyszombaton megkeresztelkedem. Tudom, hogy sokáig halogattam, de most már tudom, hogy helyesen döntöttem, mert amikor a fejemet érintette a szenteltvíz, akkor éreztem Isten közelségét és olyan boldogságot éreztem, hogy azt leírni, mondatba foglalni nem tudom.

Kovács Zsuzsa

Egy édesanya öröme

Kedves Lőrinc atya!

Nagyon szépen megköszönjük, hogy egy évig tanította, végigkísérte, megerősítette abban az elhatározásában fiamat, hogy megkeresztelkedjen, mert „világtalannak” érezte magát.

Köszönöm Istennek és Önnek, hogy nem ingott meg gyermekünk Istenbe vetett hite egy percre sem. Köszönjük, hogy ápolta és növelte hitét.

Egy éven keresztül minden hétfő este ragyogó arccal mondta el a hittanóra anyagát, amiről beszélt Lőrinc atya. Boldogság fogta el a szívemet, amikor hallgattam. Elmondta a fiam, hogy számára különös értékkel bírnak Lőrinc atya tanácsai, beszédei, melyek világosan mutatták be az Isten szeretetét és az emberiség érdekében lefektetett megváltásnak tervét. Minden héten valami újat tanult a Szentírásból, melyből bölcsességet, erőt, érzelmet merített.

Egy aggódó anya vagyok, ki feltette magában a kérdést: „miért nem kereszteltem meg a fiamat születése után?” Imádkoztam és abban bíztam, majd eljön az idő és az Úr meghallgatja, és nem utasítja el kérésemet. Végtelen hála neki. Lőrinc atya, az Úr kegyelme tartsa számon és óvja minden lépését!

Szabó Róbert édesanyja

Utam Közétek

Mikor gyerek voltam, egészen kicsi, nagyon szerettem templomba járni. Nagymamám vitt minden vasárnap magával, ha ott nyaltam nála. Akkor ez még csak annyit jelentett, hogy felvehetem a legszebb ünneplő ruhámat, sétálunk egy nagyot, énekelünk és találkozunk mise után a rokonokkal, unokatestvérekkel, és az aranyos pap bácsival, akinek mindig volt egy jó szava hozzánk. Később, ahogy nőttem, egyre több mindent értettem meg azokból a dolgokból, amik a szertartáson történtek, rengeteg kérdésem volt, és nagymama mindenre válaszolt, amire csak tudott.

Ahogy kamaszodtam, egyre terhesebbé vált számomra a vasárnapi „korán” kelés, a készülődés. Szívesebben töltöttem volna a televízió előtt a vasárnap délelőttöt. A szüleim nem vallásos emberek, ezért ahogy a nyaralások elmaradtak, misére sem jártam többé és az imádkozás is csak az egyetemi vizsgák előtt elhadart kétségbeesett segítségkérésre korlátozódott. Sajnos, meglehetősen hosszú ideig tartott ez az időszak az életemben. Persze végig ott motoszkált bennem, hogy valami nincs rendben, de nem tudtam megfogalmazni magamnak, hogy pontosan mi az. Különösen akkor éreztem ezt, amikor valami jó dolog történt velem, ami szerencsére nem volt ritka. Ilyenkor elgondolkodtam azon, miért kaptam ezt, kitől, mivel érdemeltem ki?

Véget értek az egyetemi évek, dolgozni kezdtem Debrecenben és ekkor egyedül maradtam. A csalá-

dom, a szeretteim messze élnek innen, csak hétvégén találkoztunk, a barátok szétszóródtak az országban, és külföldön. Éreztem, hogy valami hiányzik az életemből, változtatnom kell, vezérfonalat, mértéket, útmutatást kell találnom. Ekkor iratkoztam be felnőtt hitoktatásra Orosz Lőrinc atyához. Egy éven keresztül tanultunk érdekesebbnél érdekesebb dolgokat, készültünk, hogy méltóak legyünk arra, hogy a római katolikus közösség befogadjon bennünket, misére jártunk, próbáltunk minél jobban elmélyedni a Szentírásban.

Április 7-én a nagyszombati liturgia keretében Bosák Nándor püspök úr keresztelt minket, hatónkat, kiszolgáltatta nekünk a bérmálás szentségét, és életünkben először áldoztunk, méghozzá két szín alatt. Maga a szertartás is csodálatos volt, ahogy a kezdeti sötétségből átléptünk a fénybe, az énekek, az orgona hangja, de ami még felemelőbbé tette számomra az egészet, az volt, hogy tudtam, új élet kezdődik számomra. Szinte felfoghatatlan öröm volt, hogy a keresztvíz eltörli az áteredő bűn és addigi életünk minden személyes bűnének terhét. Megkaptuk a legnagyobb kegyelem állapotát, teljesen tiszta lélekkel áldozhattunk. A szertartáson a lelki ajándékok mellett kaptunk még egy oklevelet, egy stólat, egy gyertyát és egy könyvet, ki-ki a személyiségének megfelelően.

Azon az estén útnak indultunk, ha odafigyelünk és imádkozunk, ápoljuk a hitünket, akkor végig tudunk menni ezen az úton biztonsággal.

Cserpák Rita

A Szent Anna Plébánia hirdetései

Június 10-én a 10 órás szentmise után lesz az úrnapi körmenet a szokott útvonalon (Szent Anna, Sumen, Tímár és Varga utcákon). Kérjük az oltárkészítőket, tegyék meg az előkészületeket.

Június 12-én reggel 6 órakor indul a busz a 3 napos máramarosszigeti kirándulásra.

Június 17-én 19 órai kezdettel lesz a Székesegyházban Pitti Katalin érdemes művész „Áldás” c. koncertje, orgonán Dobos Mihály karnagy. Belépés díjtalan. Adományt elfogadunk a „Bihari” gyermektábor támogatására.

Június 27-én Szent László király ünnepén a Székesegyházban a Szent László Kórus énekel az esti szentmise keretében, ahol Kovács Szilárd Magyar miséjét adják elő. Ez egyben a mű debreceni ősbemutatója lesz.

Június 30-án 10 órakor lesz a papszentelés Nyíregyházán. Buszt indítunk, indulás a templom elől reggel 7 órakor és 12 órakor jövünk vissza.

Gyermektábor július 1-8-ig. Bihar község plébániáján lesz a szállás. Kell útlevel vagy személyi igazolvány és diák igazolvány. Még van néhány szabad hely.

A Szent Anna templom búcsúját július 26-án 18 órakor tartjuk. Ünnepi szónok Gyulay Endre nyugalmazott Szege-Csanádi püspök, aki június 9-én ünnepli püspökké szentelésének 25-ik évfordulóját.

Az egyházmegyei máriapócsi búcsú július 29-én lesz megtartva.

Az ebesi Szent Lőrinc templom búcsúját augusztus 10-én este 6 órakor tartjuk.

Hitoktatóknak megbeszélés augusztus 27-én hétfőn 17 órakor lesz.

Szerk.

„Ne tegyétek Atyám házát vásárcsarnokká!”

Templomba járó hívőként gyakran szembesülhünk azzal, hogy sokszor maguk a hitüket gyakorló katolikus hívek sem tudják, hogy hogyan kell a templomban viselkedni. Az alábbiakban néhány jelenségre hívnám fel a figyelmet ezzel kapcsolatban.

1. Április 21-én a Szent Efrém Férfikar és Sebestyén Márta koncertjén vettem részt az Attila téri görög katolikus templomban. Ahogyan Fekete András parókus atya kihirdette, ez elsősorban nem koncert volt, hanem közös imádság, hiszen a keleti kereszténység, főként a bizánci liturgia zenei kincséből kaptunk felejthetetlen élményt. Külön felhívta a figyelmet arra is, hogy a hangos tetzésnyilvánítást – tapsot – kizárólag a legvégén tegyük meg. Mind a kórus, mind Sebestyén Márta olyan nagy nevek a magyar zenei életben, hogykezés előtt fél órával már majdnem tele volt a templom.

Az ember azt gondolná, hogy egy katolikus templom más, mint egy koncertterem, ahol a műsor kezdete előtt a közönség beszélgetésétől hangos a hely. A templom az imádság, a liturgia helye, ahol általában még a nem hívő emberek is tudják, hogy nem illik hangosan beszélgetni. Nos, mögöttem két középkorú hölgy ült, akik zavartalanul, megállás nélkül fecsegték félhangosan, így akarva-akaratlanul is minden szót tisztán lehetett hallani. Ennek során megtudhattam, hogy mi volt a heti menüjük, mit szeretnének főzni, hol lehet jókat enni, valamelyik közös ismerősüknek milyen nehéz a sorsa, hogy eladja-e a lakását, vagy sem, hogy milyen szép temetési koszorút készített az egyik virágos, pontosan milyen virágok voltak benne és így tovább megállás nélkül. Mellesleg az is kiderült, hogy mindkettő hölgy templomba járó ember.

Még akkor is, ha nem kifejezetten liturgiára megy az ember a templomba, elvárható lenne, hogy legalább a hívő emberek tiszteletben tartanak a hely szentségét, a szentségi Jézus jelenlétét, s nem utolsósorban a többi embert, akik talán elcsendesedni, vagy imádkozni szeretnének.

2. Ennél szomorúbb jelenség az, amikor szentmise közben történik meg ugyanez – általában a templom egy kevésbé feltűnő helyén, például a karzaton. Egyes hívők úgy gondolják, hogy a beszélgetésük nem zavar másokat. S, még akkor sem veszik a lapot, amikor jelentősegteljesen rájuk pillantanak a körülöttük lévők. Az emberben felme-

rül a kérdés, hogy egyáltalán miért vannak ott. Ha a szentmisére jöttek, akkor miért beszélgetnek egymással? Nem érne rá a szentmise után a templomon kívül? Mi olyan halaszthatatlanul sürgős, amit ott rögtön, semmivel és senkivel sem törődve kell megtárgyalni?

3. Gyakran találkozhatunk olyan kisgyermekes szülőkkel, akik összekeverik a templomot az óvodával. A kisgyermeket fokról-fokra kell megtanítani a templomban való viselkedésre, s ez nagy türelmet igényel a szülőktől. Azonban ennek véleményem szerint nem az a módja, hogy csörgőzörgő játékok garmadáját vigyék a templomba, mondván „el van a gyerek, ha játszik”. Sőt, vannak szülők, akik kekszet, ropit visznek a templomba, mert addig sem nyűglódik a gyermek, amíg eszik. Ennek pedig az a következménye, hogy a templomban lévő összes hasonló korú gyermek „sorban áll” az ennivalóért. Étkezni otthon kell, azt az egy órát még egy csecsemő is kibírja evés nélkül.

A gyerekek életkorától függően nyilván hosszú idő lehet az az egy óra, amit többnyire csendben kell eltölteni a templomban, ám minél kisebb korában tanulja meg, annál jobb. Emlékezetem szerint kisgyermekként nekem is hosszú időnek tűnt a szentmise ideje, azonban legfeljebb az imakönyvet lapozgathattam, illetve a szentképeket nézegethettem, ha eluntam magam; játékot, pláne ennivalót sohasem vittünk a templomba.

4. Szintén egyes szülőkre jellemző, hogy nem veszik le a sapkát a fiúgyermekük fejéről. Ezt is kisgyermekkorban kellene megtanítani velük. Elevenen él bennem, hogy amikor nem voltam elég fürge, édesapám húzta le a fejemről a sapkát, amint beléptünk a templomba. Biztosan megkérdeztem, hogy miért csak nekem kell, a lánytestvéreimnek pedig nem, de azt hiszem kielégítő választ kaptam rá.

Záborszky László

LAPZÁRTA!

Következő számunk 2012. szeptember 2-ára jelenik meg. Kérjük, hogy a megjelentetni kívánt cikkeket augusztus 10-ig küldjék el az impresszumban megadott e-mail címek egyikére, vagy személyesen adják le a plébánián. A mellékelt képeket mindig külön fájlban kérjük, nem a szövegbe beágyazva!

Köszönettel: a szerkesztőség

Egy „keresztre feszített nemzet” országában, amelyik méltó a feltámadásra

ZARÁNDOKLATON LENGYELORSZÁGBAN; 2012. ÁPRILIS 27-MÁJUS 1.

A lengyel nemzet vallásossága és szabadságszeretete mindig köztudott volt. Nem törte meg őket svéd, orosz, porosz, náci, sem szovjet kommunista hatalom. Püspökei, papjai együtt szenvedtek népükkel. De együtt is imádkoztak! Miután pedig megteremtették a lehetőségét, emeltek számos új templomot, építettek közösségi házakat, múzeumokban és minden felkereshető helyen mementóként állították hőseiket a nemzet elé: olyanoknak kell lennetek, mint atyáitok voltak: bátraknak, hősöknek, szenteknek. E földi hősök és szentek fölé azonban mindig fölébe helyezték Istent és a Szűzanyát. Festmény, szobor, dombormű a Megváltóról vagy a Szeplőtelen Szűzről nem „kötelező díszítő kellék” a lengyel templomokban, hanem a hála és hódolat jele. Nem volt olyan időpont, hogy egy templomba betérve ne számos térdeplő, imádkozó embert találtunk volna. S akkor még nem szóltunk a szerzetesekről, szerzetesnőkről, akiknek szavai, előadásai nemcsak az adott templomban, kolostorban, múzeumban vagy várban segítettek tájékozódni, de lelkiekben minket is „égi szférákba” emeltek.

Kinek-kinek egyéni indokai mellett a zarándoklat maga is a hála jegyében született. Az utat a debreceni domonkos templom korábbi plébánosa, *Jacek Gorski* atya szervezte-vezette, aki mellett *Ivancsó Sándor* görög katolikus paróchus atya gondoskodott lelki táplálásunkról, „jobb kezük”, segítőjük pedig *Csirmaz László*, a Szent Anna egyházközség vezetőségi tagja volt. Köszönjük mindazt a szép élményt, amelyben az úton és egész lengyelországi tartózkodásunk alatt részesítették.

Jelképesnek mondható a zarándoklat kiinduló és záró állomása. **Kalisz**nak, a „legöregebb lengyel városnak”, a Borostyánkő út egyik állomásának Szent József-szentélyében, a „kettős Szentháromság” képe előtt hangzott el először hálaadó fohászuk, majd Munkás Szent József ünnepén a **krakkói** domonkos nővérek templomában szentmise keretében mondtunk köszönetet a Szent László egyházközség építkezéseinek, gyarapodásának sikeréért, utunk lélekemelő szépségeiért. Hálaadó szózatunkra talán még a nővérek-gondozta Szent Albert Múzeum fájdalmas Krisztus arca is felderült kissé.

Hogy a kezdő és a végállomás (**Kalisz** és **Krakkó**) között milyen csodákat láttunk, annak érdemleges bemutatására oldalak kellenének. **Lichen** bazilikájának grandiozitása és szimbolikája ámulatba ejtőbb-e, vagy Lengyelország Királynőjének, a Fájdalmas Anyának szentélye, amelynek kegyképéről szomorú-szép legenda mesél? Ki-ki döntse el magának. De, ha igazi zarándok lélekkel megyünk **Lichen**be, ne hagyjuk ki a Golgota végigjárását. A lengyel nép által összehordott kövek, szikladarabok, színes üvegdarabkák és hatalmas színes üvegtömbök állnak össze a környező bányákból származó sziklatömbökkel. Ezekből épült egy felfelé

haladó „labirintus”, oldalt található barlangokkal, kis kápolnákkal, szobrokkal (megannyi hely az elmélyült imára, elmélkedésre), hogy végül a csúcson szembesüljünk a kereszttel s az ezt „őrző”, a Megfeszítettre mutató Szent Szűz és János evangélista szobrával. A Kálvária megálmodója és az építés sikeréért egy évtizedén át (1974–1984) kitartóan küzdő-helytálló személy nevét muszáj megjegyeznünk: ő Eugeniusz Makulski plébános.

Végül, de nem utolsó sorban szólunk kellene a másik felkeresett nagy csodáról, **Częstochowáról**, a Fekete Madonnáról, Fausztina nővér és Boldog II. János Pál pápa emlékééről, az itteni Kálváriáról, amely megmutatja, hogy Lengyelország – éppúgy, mint hazánk – keresztre feszített. De keresztényként tudjuk, hogy a keresztfa nem a végső elmúlás, hanem a jövő remény. Csak imádkozzunk! Imádkozzunk sokat, és dolgozzunk, hogy a Történelem Ura és az Ő Szeplőtelen Anyja segítse népeinket, egyházunkat.

Bérces Mária Klára

Úton Csíksomlyó titka felé

Fordul a slusszkulcs, berreg a motor, hajnal-álmos cívis utcákon kigurul a busz. Száguld: lel-külettel, papi áldással zarándoklattá szentelt kirándulást röpít. Közös ima, apró poharak csörgése, nehéz szagú pálinkák gőze, házi elemózsiák zsíros illata leng az utastérben.

A múlt hetek-hónapok felfokozott várakozása után végre: Édes Erdély, ismét földed tapodjuk, haza jutottunk! Ki először, ki sokadszor. Magyarok s nem magyarok. Soha nem múló pátosz fakaszt könnyet, trikolor, s Árpád-sávós zászló lobog. Valaki a Székely Himnuszba kezd, más térdre borul, keresztet vet, megcsókolja az áldott anyaföldet.

Az utat roppant tölcserként szippantja magába a Sebes-Körös emelkedő-szűkülő völgye. A grafikák letisztult vonalaival rajzolódó táj szemlátomást hullámzik fel rónától a szédítő kőszirtek karcolta egekig: poros pusztá, alantás lanka, ígérető-csábítgató domb, próbára tevő orom.

A széleken szemük törölgető, integető emberek, utánunk futó mezítlábas gyerekek, a mezőkön szorgos hadak, a legelőkön nyáj, csorda, ménes, a vizekben bivaly s konda dagonyáz.

A virágba borult gyümölcsösök közt tekergőző szerpentin trüsszögve erőlködik buszunk. A Feleki-tetőről a fényörvény mélyén káprázó kincses Kolozsvárra pillantunk vissza, a mögötte magasodó Gyalui-havasok roppant halmaira, Kalotaszeg táncos púpjaira.

Aszfalt-szalagunk a Mezőség kopár oldalai óvásában kanyarog tovább. Alá zúg, újra nekilődül. Keresztül suhanunk a vallási türelmességet hirdető Tordán, majd a hasadék felé vesszük az irányt. Elvétjük, mélyen a Mokányságba hatolunk. Itt is virít csipkerózsa, szól víg madárdal, a gyors sodrú Aranyos-patak mentét is lakja ember, bár idegen ajkú zömmel. A köveken fehér tajtékú víz fölött himbálózó lengő-hídon átkelve román falucskába toppanunk. Marcona férfi tart hozzánk:

– Bune zoá! – köszön, kezet nyújt.

– Jó napot adjon Isten! Magyarországról igyekszünk Csíksomlyóra, a pünkösdi búcsúra, szentmisét szeretnénk bemutatni. – nyújt viszont-kezet papunk.

– Bent nem, ide ki' az udvar a keresztné' nincs akadály. Nekem van magyar anyós, én mindent ért, kicsi beszél magyar...

Így a nap első miséjét fagerenda ortodox templomuk körtésének színes pléh-Krisztusánál mutatjuk

be. Hamar gyűl kíváncsi sereg, a kerítés lécei közt leskelődnek. Rájuk is gondoltunk: gyerekeknek édesség, felnőtteknek szentkép kerül. Ismét jön a férfi, hálásan köszöni a látogatást, az ajándékokat. Szilva cujkát kínál körbe üvegből s kéri, néhány öregasszony hadd lépjen elő. Tíz-tizenkettő lehet. Könnyben homályló szemük messzi téridőbe réved: végtelen a múlt, a jövő, csupán a jelen mérhető – gyors pillantás, kész! Keresztet vetnek, románul imádkoznak, és sírva-ríva egyenként csókolgatják, köszvénytől, munkától göcsörtös ujjjaikkal puhán simogatják a busz utasainak kezét, senkiét se hagyva ki. A váratlan meghatódottságtól végül összeborul, zokog román, magyar. A tudatnak érthetetlen, ám a lelkek érzik: noha e könnyecseppek most nem változnak a mesék gyöngyeivé, mégsem veszni hullnak porba. Fönn a nap ezer ág ragyog...

Órák hossz fog a táv. Fejem ablaknak vetve bágyadó figyelemmel nézem az elfutó tájat. Homlokom az üvegen kocog, s mind gondolkozom, mit sirattak az Aranyos-mentén a mőcföldi öregasszonyok... Azon túl, hogy Isten szeretett gyermekei, kik ők valójában, mi végre jöttek a világra, mér' épp ama szegletébe, s mi dolguk akadt ott... Mit kaptak, mit adnak örökül? Csak a hegyeket?

Keményszik a vidék, az út folyton hágóra jár. Bőg a motor, alig győzi a Hargitát: kaszáló, gyanta illatú fenyves, hűs borvízforrás, tarka rét, csilingelő patak, nyers szagú havas, a rengetegben medve, farkas. Hinné bárki: e gyönyörködtető, békés arcú tájon vér ömlött valaha, indulat szökött magasba s dübörögve menekültek hazátlanná jámbor emberek. Ők ma hol, kit-mit siratnak, keresnek, várnak? Mily nyelven rebegnek Istent dicsérő imát? Teszik még talán. Ősi földjük, fájuk kinek s mi jót terem, náluk-nélkül fénylik-e arra kéklőn az ég?

Millió szám vonul a nép: busz, autó, szekér, gyalogos végtelen sora zarándokol a székelység hepehupás fennsíkiú szent hegyén, egy se téveszt célt. Távol a késő délutáni napsugár arany porral hinti a Kárpátok keleti vonulatát. Szívdobbanás s ének zengeti túl a monoton gépzajt:

Édesanyánk, hozzád jöttünk...

Homlokom az üveghez szüntelen kocog, künn darázs mászkál az ablakon. Mind gondolkozom, hová s kik zarándokolunk?

Dr. Milbik József

Pünkösöd

Nem tudom, belegendoltatok-e már abba, hogy mit is takar ez a szó! Honnan ered? Hát éppen az ötvenes számból. Pünkösöd=pentekoste – görögül az ötvenedik napot jelenti.

Mikor? A pászkabarány ünnepe után ötven nappal. A pászkabarányt a zsidók az Egyiptomból való szabadulás dicsőítésére, örömére vágták le. Nagy ünnep volt a pászkavacsora: ma is az a hívő zsidóknál. E nagy ünnep után ötven napra volt a zsidók aratási ünnepe. Pünkösödkor Izraelben már arattak. A kedvező éghajlat miatt kétszer-háromszor is arattak egy évben.

Hol: Jeruzsálemben. A tanítványoknak vissza kellett térniük csödjük színhelyére. Nem lehet elszökniük a szomorú emlékek elől. Isten Szentlelke nem ismeri a menekülést. Nem engedi, hogy elbújjanak egy kis galileai faluba, sebeiket nyalogatni: vissza kell térniük oda, ahol tagadtak, ahol gyávák voltak, ahol minden rájuk szakadt, ahol a keresztt áll. Tudni kell, hogy nem a helycsere, hanem a lélekcsere adja majd a gyógyulást, a teljes megújulást!

De jó volna, ha ezt komolyan vennénk! Sok ember úgy gondolja, ha elmehetne például Kanadába, ott új életet kezdhetne, és minden baja megoldódna. Pedig nem a hely-csere, hanem a lélek-csere oldja meg a dolgokat. Aki itthon borissza volt, Kanadában majd a whiskyt vedeli, ha nem újul meg lélekben. Aki itt parázna volt, az ott is szex mániás lesz.

Hogyan? Ha nagyon nagy dolog történik a Bibliában, rendszerint így kezdődik: „És...” Ez azt jelenti, hogy folytatásról van szó. Isten itt valamit folytat. Pünkösöd elképzelhetetlen Karácsony – Nagypéntek – Húsvét – Mennybemenetel nélkül. Jézus nélkül elképzelhetetlen a Pünkösöd! Itt Jézus Lénye folytatódik tovább.

Istennek vannak beütemezett órái, napjai. Nem lehet siettetni, sem késleltetni – eljön. Ám le lehet késni! Mindenki életében be van ütemezve a pünkösöd, hogy kitöltessék ránk, bármelyikünkre Isten Szentlelke. De ezt le lehet késni. El lehet kerülni. Isten Szentlelke nem tör be, nem erőszakos. Isten Szentlelke nem tör be senki életébe, de aki rá van hangolódva vagy könyörög érte, ahhoz egyszer eljön, megérkezik az életébe. Várhatjuk éveken, évtizedeken át a Szentlelket, és amikor egyszer valaki kapja, mégis váratlanul kapja. Mindig várni kell, és mindig váratlanul érkezik. Nem lehet elégszer kérni, várni – és ha valaki meg is kapja, a legmegrendítőbb élmény a számára.

A pünkösödi Lelket nem lehet magunkból „pszi-

chésen kitermelni”, az égből felülről kaphatjuk csak és ez nagyon lényeges. Ugyanis van pünkösödi lélek és van pünkösödistá lélek. A kettő lényegesen különbözik. Nincs olyan hely, ahonnan kizárható volna a Szentlélek! Ezért is csodálatos. Lehet térdelve, állva, egy fa tetején, bárhol bármikor – nincs olyan helyzet, ahol a Szentlélek, ha hívjuk, kérjük Őt, ne volna hajlandó adni magát!

Karácsonykor alusznak a pásztorok, alszik a világ: ekkor születik Jézus. Húsvétkor szinte mindenki alszik, csak néhány asszony kel fel korán. Áldozócsütörtökön az égre bámulnak úgy, hogy azt kell mondaniuk az angyaloknak: mit álltok itt bámulva? Pünkösödkor ülnek. Egy ünnep van csak, amikor az ember aktív. Nagypéntek! Mi lesz belőle? A keresztt!

Ahhoz, hogy Isten Szentlelke és az Ő dolgai elérjenek a szívünkhöz, szükséges az odafigyelés, az odaülés, a ráhangolódás. És akkor csendül meg belül valami.

Mit is mond az írás: „Mindnyájan megteltek Szentlélekkel, és különféle nyelveken kezdtek beszélni.” (ApCsel 2, 4) Nem tagadható, hogy a nyelveken szólás pünkösödi csodája épp olyan magyarázhatatlan volt, mint az üres sír vagy a mennybemenetel. Nyelvcsoda mégis van! Az az igazi nyelvcsoda, ami építi Krisztus egyházát. Hogy Isten Igéje, a Biblia ezerkétszáz nyelvre van lefordítva. Ez a nyelvcsoda!

De mi hogyan juthatunk a Szentlélekhez? Igen egyszerűen: kérni kell! Még pedig úgy kell kérni, hogy adj Uram Szentlelket, hogy vigyen, ahová akar!

Az az érzésem, azért vagyunk mi gyávák, mert félünk. Ha egyszer a Szentlélek elkezd bennünket vinni, az úgy lesz, ahogy Jézus Péternek mondta: „Amikor fiatalabb voltál, felövezted magadat és oda mentél ahova akartál: de amikor megöregszel, kinyújtod a kezedet, más övez fel téged, és oda visz, ahova nem akarod.” (Jn 21, 18) Istent dicsőítve, imádkozva, felülről várni! Így jutunk el a Szentlélekhez.

Ha kérjük Isten Szentlelkét, ne arra várjunk, hogy majd megbizsergeti a lelkünket, hanem köszönjük meg és tüstént menjünk szolgálni, szeretni és menetközben megtapasztaljuk, hogy van! De ezt csak akkor fogjuk megtapasztalni, ha eljutunk odáig, hogy ki tudjuk mondani: Adj Uram Szentlelket, hogy vigyen, ahová akar, de ehhez akkora bizalom kell, mint amikor az imában azt gondoljuk – és nem csak mondjuk –, hogy legyen meg a Te akaratod!

Az ember alig változott. Kétezer év az Ember történetében semmi! Ugyanazok az erők mozgatták a kétezer évvel ezelőtt élő embert, amelyek a mai embert mozgatják. Egy tudós azt mondta, hogy ötvenezer esztendő kellett ahhoz, hogy az ember leszokjon

az emberevésről, és így folytatta a gondolatot: „Az az érzésem, újabb ötvenezer év kell ahhoz, hogy meg se ölje a másik embert. Csak azt nem tudom, lesz-e még ötvenezer év?”

Isten Szentlelke kétezer év óta írja a Cselekedetek Könyvét – olykor veled, olykor velem, olykor elenedre, olykor ellenemre, de mindig értünk! Isten Szentlelke írja és írja Jézus Krisztus cselekedeteinek történetét...

Kérjük tehát a Lelket, hogy egy sort, egy szót a mi életünkkel is írjon le, hogy legyen értelme az életünknek, amikor meghalunk! S hogy egy kicsit szebb maradjon utánunk a világ, mert Isten Szentlelkének kedvére telt Velünk hozzáíratni egy mondatot, egy szót Jézus Krisztus cselekedeteinek könyvéhez, az Élet Könyvéhez.

Csicsovszkiné Dr. Szilassy Emília

Édesapa és tanár

BESZÉLGETÉS ERDŐS ISTVÁNNAL A NEVELÉS KÉRDÉSEIRŐL

Erdős István a Svetits Gimnázium magyar–történelem–szociológia szakos tanára, három gyermek édesapja, felesége dr. Pusztai Gabriella a DE–Neveléstudományi Intézetének docense.

Milyen feladata van a tanárnak egy katolikus oktatási intézményben?

A tanárnak, akármilyen intézményben dolgozik, szerintem lényegében ugyanaz a feladata. Folyik egy álvita arról, hogy a tanár neveljen vagy oktasson. Úgy vélem, teljesen egyértelmű, hogy nevelő és oktató feladata is van. Ezt a két dolgot nem szabad se elválasztani, se szembeállítani egymással. Abból induljunk ki, hogy a pedagógus eredeti értelmében gyermekkísérő, aki rabszolgaként fizikailag is kísérte a rábizott előkelő gyermekeket, a latin *educatio* szó viszont a vezetés, felnevelés, felemelés jelentéstartalomra utal. Ezt szimbolikusan értelmezve, a tanár tehát az az ember, aki a gyermeket a gyermekorból a felnőttkorba elkíséri, átvezeti, egy magasabb szintre juttatja. A gyermeket, kamaszt a saját útjához és saját céljához kell segíteni. Ne az én utamat járja, hiszen én csak a kísérője vagyok, aki útközben segít értelmezni a helyzeteket, tapasztalatokat. Az ismeretek és értékek arra szolgálnak, hogy megfelelő rakománnyal érkezzen abba a célba, ahová menni akar. Egy felekezeti iskola világnézetileg elkötelezett intézmény, ahol többnyire elkötelezett tanárok dolgoznak, szerencsésebb esetben a családok is ilyenek, és így értékonszenzus alakulhat ki a családok, a gyermekek, a tanárok, és az intézményfenntartó között. Ez azért fontos, mert nyíltan kitesszük a táblát, hogy merre akarjuk vezetni, kísérni a gyermeket. A szülők adnak világos felhatalmazást azzal, hogy ránk bizzák őket, ennek nevében és szellemében végezzük a munkánkat.

Ikergyermeked Erdős István és András a Szent József Gimnázium diákjai. Melyek azok az irányelvek, amiket követendőnek tartanál egy intézményben édesapaként?

Emlékezzünk vissza az ún. kettős nevelésre, amit a szocializmus évtizedeiből ismerünk.

Minden családnak van egy értékvilága, akár megfogalmazza, akár nem, és ez az iskolákra is igaz. Gond akkor van, ha ezek nem találkoznak, sőt szembe kerülnek egymással. Plusz feszültséget okoz persze, ha a szülők valamelyike vagy a kortárscsoport, osztálytársak gyökeresen eltérő nézeteket vallanak. Az iskolaválasztásban számunkra döntő volt, hogy a mi családunk meghatározó értékrendje és irányelvei érvényesüljenek az intézményben, valamint hogy már ismertük a leendő osztálytársakat, szüleik felfogását. Elvileg nem érhetnek meglepetések, vagy ha igen, akkor számonkérhetjük az iskolán. Keresztény értelmiségi férfiakat akarunk faragni a fiainkból, ehhez az elképzeléshez keresünk partnert a Szent József Gimnáziumban.

Gabriella, a feleséged szintén szakmabeli. Nehezebb feladat-e a nevelés pedagógusszülők esetében?

Kezdjük a veszélyfaktoral, amit egy régi mondással illusztrálhatunk: a suszternek lyukas a cipője. Szoktunk ezen ironizálni, hogy milyen sanyarú helyzetű egy tanárgyerek. Az ember hazamegy az iskolából, ahol 6-7 órán keresztül sok kamaszgyermeket okosított, fegyelmezett, nevelgetett. Otthon

aztán ugyanolyan problémás kamaszok várnak (bár számunkra természetesen ők a legkülönlegesebbek), s nagy hiba lenne azt mondani nekik, hogy fáradt vagyok. Nem éghet ki az ember a munkában, mert a saját családja a legfontosabb hivatásbeli kötelessége. A kérdés másik aspektusa, hogy előnyt jelent-e, hogy az egyetemen pedagógiai, pszichológiai ismereteket, később szakmai tapasztalatokat szereztünk. Bizonyos mértékig igen, mivel felismerhetünk és pontosabban értelmezhetünk jelenségeket. Azonban minden gyermek és helyzet egyedi, nincsenek kész receptek. Egyáltalán nem biztos, hogy jobban neveli a gyermekét a tanár. Mindenki tud jó szülő lenni, ha akar.

Hogyan fegyelmezel apaként és tanárként?

Vannak azonosságok és különbségek. Azonosság az, hogy az osztályteremben és otthon is ugyanaz az értékvilágom, amit igyekszem egyértelműen közvetíteni, normákat szabni. A gyermeknevelésben és az emberekkel való viszonyban is fontos, hogy az igen igent jelentsen, s ha nemet mondok, akkor tudja a másik fél, hogy ezt tényleg nem fogom elfogadni. A részletek mások. Az iskolában a diák egy viszonylatban van rám bízva, ott az órán ellenőriznem kell, hogy odafigyeljen, megértsen, jegyzeteljen, tanuljon, s egy osztálykiránduláson, kulturális eseményen, nyári táborban is körülhatároltabb a szerepem. Korrekten kell viselkedni, nem kíméletlenül, de kellő határozottsággal fegyelmeznem. A saját gyermekeim minden aspektusból rám vannak bízva, ez több konfliktushelyzetet, de összehasonlíthatatlanul bensőségesebb kapcsolatot ered-

ményez. Itthon mások a nevelési eszközök, szélesebb a repertoár.

Hogyan lehet a mai gyereket megvédeni ebben a felgyorsult világban az erkölcsileg káros hatásoktól? Mit tehet a szülő, és mit tehet a tanár?

A kiskacsa azt a személyt követi, akit a tojásból kikelve először meglát. Az ember gyermeke is mintakövető, szüleivel él életének első húsz évében. Ha jó mintát lát, akkor az valamennyire hat rá, belevesődik. Például, hogy milyen egy vasárnapi program, hogyan beszéljük meg a dolgainkat, hogyan tekintünk a munkára, konfliktusra, ünnepre. De bizonyos dolgokat ki is kell mondani, sokadszor is tudatosítani. Szeretlek kisfiam, vagy ezt jól csináltad, vagy ez rossz ötlet volt, vagy most büszke vagyok rád. Meg kell tanítani gyermekeinket a tudatosan szelektáló médiahasználatra, amelyben a korlátozás mellett az értékelmutatásnak van döntő szerepe, nálunk például majd' minden hétvégén családi filmklub zajlik, igyekszem követni, hogy miket olvasnak, s sokat beszélgetünk. Említettem már az iskolaválasztás és a barátválasztás fontosságát. A tanárokkal és a szülőtársakkal kommunikálni kell, mert lehet, hogy a gyerek egészen más arcát mutatja otthon, mint az iskolában vagy egy baráti összejövetelen. Természetesen amint nő a gyermek, egyre kevésbé tudok rá hatni szülőként, hiszen van egy leválási folyamat. Meg kell tennem, ami rám van bízva, reménykedem abban, hogy a nevelés többi szereplője és a gyerek is megteszi, a többit pedig a gondviselő Isten adja.

Gáti Magdolna

A Szilágy megyei Nagyfaluban történő állítólagos jelenések

BÖCSKEI LÁSZLÓ MEGYÉSPÜSPÖK

HIVATALOS ÁLLÁSPONTJA

A Szilágy megyei Nagyfalu a nagyváradai egyházmegye területén fekszik, így természetesen értesültünk az ott zajló eseményekről. A téma felvetésével kapcsolatosan a *Qui bene distinguit, bene docet* jellegét követném. Továbbá, az olvasóknak és a híveknek egyaránt jogukban áll az ott kialakult helyzetről elsődleges forrásból is tiszta képet kapni.

1. Hitéleti kérdésekben az egyházmegye területén a főpásztort illeti a végső felelősség. A Nagyfalu köré fonódott jelenség elsősorban Ft. Csilik János plébános személyéhez kapcsolódik, aki egy bizonyos néhai Éva asszonynak tulajdonított látnoki szerepet. Éva asszony halála után ez a szerep egy másik személyre öröklődött át, olyan formában, hogy az illető személy kapja az üzenetet, amelyet nyilvánosan Ft. Csilik plébános úr tolmácsol a hívek felé. Meglehetősen homályosnak mondható a jelenségnek a kezdete, az általam ismert szóbeli beszámolók alapján nem egészen világos ennek eredete, főleg pedig magának, a jelenségnek a tartalmi mondanivalója.

2. Fontosnak tartom továbbá kihangsúlyozni azt, hogy az ilyen jelenségekkel kapcsolatban különbséget kell tenni aközött, amit egy személy magáról állít – pl. hogy üzenetet kap, vagy látnok, stb. – és aközött, ami a valósághoz tartozik, azaz meg is történik. A nagyfalusi jelenségre is vonatkoztatva érvényes ez a különbségtétel: Ft. Csilik plébános úr meggyőződése, hogy a látnok üzenetet kap, és hogy ő ennek kiválasztott értelmezője, valamint továbbadója, ami azonban még nem elegendő érv amellest, hogy ott valóban jelenés is történik, úgy ahogyan az sem elegendő érv a jelenés mellett, hogy a hívek zarándoklatban keresik fel a helyet, ott imádkoznak, és a megtérés jeleit mutatják.

3. A Nagyfalu közelében és Szentháromság-hegy névvel megjelölt helyen létesített központ teljesen önkényesen létesült, és az ott végzett liturgikus cselekményekhez, valamint egy ott élő közösség kialakításához, illetve szervezett zárandoklatok vezetéséhez az Egyházmegyei Hatóságunk nem adta engedélyét, és ilyenek lehetőségét a kezdetekben nem is vették igénybe azok, akik a jelenség propagálói voltak, márpedig az egyházi fegyelem megköveteli az ilyen jóváhagyást.

4. Teológiai szempontból is vizsgálva a jelenséget, figyelembe kell venni a Szentírásnak és Egyházunknak a tanítását, amely szerint a kinyilatkoztatás teljessége Krisztussal befejeződött. A II. Vatikáni Zsinat bibliai alapokra hivatkozva világosan fogalmaz az üdvösség Krisztusban való végső beteljesedéséről: már semmiféle új nyilvános kinyilatkoztatást nem kell várnunk a mi Urunk Jézus Krisztus dicsőséges eljövételéig (vö. 1 Tim 6, 14; Tit 2,13) (DV 4). ezek szerint Krisztusban mindent tudunk, amire szükségünk van az üdvösséghez. Nem mélyednék jobban bele ennek teológiai értelmezésébe, de elég legyen megjegyezni azt, hogy hitünk és üdvösségünk alapja egyedül Krisztus.

5. Ami a jelenség kivizsgálását illeti, erre vonatkozólag is vannak egyházi irányelvek, amelyeket a Szentszék határoz meg. A jelenség és szándékosan nem a jelenés szóhasználattal élek kivizsgálását egyházmegyei szinten kell kezdeményezni, alapos megfigyelés után. Az egyházmegyei szintű kivizsgálás eredményeit lehet magasabb fórumra is terjeszteni, de csak az egyházmegyei szintű kivizsgálás pozitív értékelése esetén. Kilátásban van a jelenség helyi kivizsgálásának a folyamata, amely nem rövid lejáratú, és amely annál inkább szükségesnek mu-

tatkozik, mivel az első látnok halála után a jelenség mintha egy előre kigondolt forgatókönyv szerint folytatódna. Így a meglehetősen elburjánzott szálak kibogozásában sok minden megvizsgálására kell, hogy sor kerüljön, ami feltételezi az illetékes személyekkel való tárgyalást, az állásfoglalásuk tiszta megfogalmazását, a katolikus tanokhoz való hozzáállásuk megállapítását és nem utolsósorban ezen személyek belső indíttatásának részletes kivizsgálását. Ugyanitt kell megemlíteni azon körülményeket is, amelyek a jelenség terjesztéséhez vezettek, és mindazon anyagokat, ill. nyomtatványokat, amelyek a jelenséggel kapcsolatosan lettek kézre bocsátva. Ezek kivizsgálása is szükséges, mivel olyan megnyilatkozások is elhangzottak, amelyek nem egyeznek a Katolikus Egyház tanaival.

6. Nem utolsósorban meg kell állapítanunk azt is, hogy a nagyfalusi jelenség tömegeket mozgat meg. Ennek értékelésében fontos az emberek lelki világát is szem előtt tartani. Tudjuk, hogy az emberek vallási igénye és éhsége, még a modern kor profanizálási hadjárata ellenére is, vagy talán éppen ennek ellensúlyozására, rendkívül sokat váró. A mi felelősségünkhöz tartozik, hogy milyen táplálékot nyújtunk híveinknek lelki igényeik kielégítésére, valamint hogyan és milyen formában nyújtjuk nekik ezt a táplálékot. A jézusi örömhír tiszta, világos, érthető, lelki fejlődésünket tápláló. Ami ettől eltérő vagy félelemkeltő, megtévesztő, kételybe torkolló, az a táplálék nem Krisztustól való. A kivizsgálást is ezért sokkal inkább híveink vallásosságának helyes mederbe való terelése érdekében szeretnénk elvégezni. Befejésképpen pedig egy régi bölcsességet idéznék, amely szerint a hívőnek nincs szüksége csodára, a kételkedőnek bármennyi csoda sem elég.

Böcskei László nagyváradai püspök

Felelős kiadó: Orosz Lőrinc

Szerkesztőség: Szent Anna Főplébánia
4024 Debrecen, Szent Anna u. 21.

Telefon: (06-52) 536-652

E-mail: szentannapl@gmail.com

Főszerkesztő: Záborszky László

E-mail: akolitus@freemail.hu;

Munkatársak: Barna Attila, Bérces Mária Klára,
Gáti Magdolna

Tördelés: Győri Attila

Fotók: Bérces Mária Klára,
Gáti Magdolna,
Kovács Ágnes

Nyomdai munkák: Kentaur Nyomda

Igazgató: Hajdú Károly

Zenés áhítat a Szent Anna Székesegyházban

Pitti Katalin

Liszt díjas, Bartók Béla- és Pásztory Ditta díjas, Érdemes Művész

2012.
június 17-én
este 19 órai
kezdettel

Áldás

című
koncertjére
kerül sor

Orgonán kísér
Dobos Mihály
egyházkarnagy

Köszöntőt mond:
Orosz Lőrinc
plébános úr

Áldj meg minket Úristen! – Balassi Bálint dal

Én kinyitom én ajtómat – Ósi imádság

Boldogasszony Anyánk – dunántúli verzió

J. G. Walther: **Jesu Meine Freude** – orgonaszólo

J.S. Bach – Ch. Gounod: **Ave Maria**

Ady Endre: **Volt egy Jézus**

G. Caccini: **Ave Maria**

Prohászka Ottokár: **Kő az úton**

A. Stradella: **Pieta, Signore**

Reményik Sándor: **Kegyelem**

Liszt Ferenc: **Freudvoll und leidvoll**

C. Franck: **Panisangelicus**

Reményik Sándor: **Az ige**

Erkel Ferenc: **A honfi imája**

Petőfi Sándor: **A magyarok Istene**

Erős Alfréd: **Könyörgés**

Verdi: **Otello** – Desdemona imája

Johann Pachelbel: **d-moll prelúdium és fuga**

Halmos László: **Benedictus**

A belépés ingyenes!

Az adományokat
a Szent Anna Székesegyház
által szervezett

**GYERMEKEK NYÁRI
TÁBOROZÁSÁRA**
fordítjuk.

A virágdíszeket
az **IKEBANA BT** készítette
Debrecen, Nyugati u. 2.

A színes papír virágdíszeket
a **Svetits Katolikus Óvoda**
gyermekai készítették.